

Utvecklad vuxenutbildning

2022-03-01

Yunus Tuncer
Enheten för juridik och
utredning

tyresö kommun

Innehållsförteckning

1	Bakgrund	5
1.1	Syfte	5
1.1.1	Frågeställningar	5
1.2	Metod	5
2	Definitioner av olika begrepp	6
3	Skollagen och förordning om vuxenutbildning	7
3.1	Mål enligt lag	8
3.2	Behörig enligt lag	8
3.3	Hemkommunens ansvar	8
3.4	SFI	9
3.5	Studie- och yrkesvägledning	9
3.6	Innehåll av kurser på grundläggande- och gymnasialnivå	9
3.7	Det systematiska kvalitetsarbetet	10
3.8	Lagändring för prioritering och urvalsordning från 1 juli 2021	10
3.9	Proposition 2021/22:51	11
3.10	Dimensionering av gymnasial utbildning för bättre kompetensförsörjning	13
3.11	Validering för kompetensförsörjning och livslångt lärande	14
4	Vuxenutbildningens uppdrag	15
4.1	Flexibilitet och kontinuerlig utbildning	16
5	C3L (Centrum för livslångt lärande)	17
5.1	Kursutbudet	17
5.1.1	SFI	19
5.1.2	Yrkespaket och kombinationsutbildningar	19
5.1.3	SFX	20
5.1.4	NTI och IKE	21
5.1.5	Analys av kursutbudet på C3L	21
5.1.6	Nyckeltal	23
5.1.7	Kombinationsutbildningar och yrkespaket	24
5.1.8	Ekonomi	25

5.2	Det systematiska kvalitetsarbetet och utvecklingsarbetet	25
5.3	Reflektioner från lärare på C3L	26
5.4	Reflektioner från skolledningen	27
6	Befolkningsprognos antal 20-64 åringar i Tyresö kommun	29
7	Arbetslösheten i Tyresö kommun	29
7.1	Synpunkter från enhetschef på centrum för arbete och integration ..	30
8	Behov inom arbetsmarknaden	30
9	Omvärldsbevakning	32
9.1	STORSTHLM	32
9.1.1	Aktuellt från Storsthlm och rektorsgruppens sammanträden	33
9.1.2	En modell för kvalitet inom yrkesvux i Stockholms län	34
10	Enkätundersökning från Sweco och Storsthlm	35
11	Möjligheter till utveckling inom befintligt kursutbud	36
11.1	Det systematiska kvalitetsarbetet	36
11.2	Lagkrav och omvärldsbevakning	36
11.3	Studietakt	37
11.4	Samverkan	37
11.5	Kursutbud	37
12	Möjligheter till att bidra kompetensförsörjning	38
13	Möjligheter till profilering	38
14	Förvaltningens synpunkter	39
15	Möjligheter på kort sikt (ett år)	39
16	Möjligheter på lång sikt (fem år)	40
17	Bilaga 1- Kommunernas vuxenutbildning	41
17.1.1	Vux5 kommunerna	41
17.1.2	Vux Norrort kommunerna	42
17.1.3	Vux6 kommunerna	42
17.1.4	Övriga kommuner	42

1 Bakgrund

Barn- och utbildningsförvaltningen har fått i uppdrag från gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden att utreda vilka utvecklingsmöjligheter som finns inom Tyresös vuxenutbildning. Det befintliga kurs- och programutbudet ska ses över för att utreda vilka utvecklingsinsatser och prioriteringar som ska göras. Uppdraget omfattar även att utreda samverkansmöjligheter som finns både internt och externt. En plan för vilka utvecklingsmöjligheter som finns på kort sikt (ett år) och lång sikt (fem år) ska tas fram av förvaltningen.

1.1 Syfte

Syftet med uppdraget är att ta fram ett förslag på hur vuxenutbildningen i Tyresö kan utvecklas.

1.1.1 Frågeställningar

Hur kan vuxenutbildningen utvecklas för att erbjuda relevant utbildningsutbud som efterfrågas av Tyresös medborgare? Hur kan kvalitetsarbetet på C3L utvecklas för att bidra till detta?

Hur kan vuxenutbildningen utvecklas för att bidra till kompetensförsörjningen och ge möjligheter till egenförsörjning genom utbildning och karriärväxling? Vilka behov efterfrågas i lokalt och regionalt näringsliv?

Hur behöver vuxenutbildningen utvecklas för att uppfylla de lagar och regler som reglerar vuxenutbildningen?

Vilket utbildningsutbud ska erbjudas inom ramen för egen regi och vad bör erbjudas externt genom andra aktörer eller genom samarbeten?

Vilken profil bör vuxenutbildningen ha i Tyresö utifrån den kompetens som finns idag och i förhållande till vad samhället efterfrågar?

1.2 Metod

I utredningen har intervjuer genomförts med olika aktörer internt och externt. De som har intervjuats är skolledningen på C3L (centrum för livslångt lärande), lärare på C3L, skolchef för gymnasium och vuxenutbildning, SYV på C3L och enhetschef för arbete och integration.

Under utredningen har förvaltningschef och skolchef på barn- och utbildningsförvaltningen, rektor på C3L kontinuerligt blivit uppdaterad genom möten och utkast på utredningen.

Processledaren för vuxenutbildning i Storsthlm har intervjuats. I övrigt har olika dokument utretts internt från kommunen. Rapporter från Arbetsförmedlingen, SCB och Storsthlm har analyserats. Även olika statistik internt och externt har granskats som underlag för utredningen. En omvärldsbevakning har gjorts och enkäter från Storsthlm och C3L har

analyserats. Genom rektor på C3L har även andra rektorer inom klustret kontaktats via frågor som rektorn tagit med till möten. Kvalitetssäkring av underlag har gjorts genom att intervjupersonerna fått ta del av underlag och fått möjlighet att yttra sig.

Det har funnits svårigheter med att få underlag och statistik från C3L. Utredningen bygger därför på det underlag och statistik som har varit möjligt att få fram. En anledning till att C3L haft svårigheter med att få fram statistik är att ett nytt system har införts och personal fortfarande behöver utvecklas i hanteringen för att ta fram statistik. En annan anledning är effekten av Coronapandemin och personal resurser vid sjukskrivningar.

2 Definitioner av olika begrepp

Komvux på grundläggande nivå

Kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå vänder sig till vuxna som saknar kunskaper som normalt uppnås i grundskolan. Utbildning på grundläggandenivå syftar till att ge vuxna sådana kunskaper som de behöver för att delta i samhälls- och arbetslivet. Utbildningen syftar även till att möjliggöra fortsatta studier. Särskild utbildning på grundläggande nivå syftar till att ge vuxna kunskaper på en nivå som motsvarar den som utbildningen i grundsärskolan ska ge. Komvux på grundläggande nivå och som särskild utbildning på grundläggande nivå är en rättighet för vuxna som saknar de kunskaper som ska uppnås i grundskolan eller grundsärskolan.¹

Komvux på gymnasial nivå

Kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå och som särskild utbildning på gymnasial nivå syftar till att ge vuxna kunskaper på en nivå som motsvarar en utbildning på gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan. Utbildningen vänder sig till vuxna som saknar sådana kunskaper som normalt uppnås i gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan. På gymnasialnivå erbjuds både yrkeskurser och högskoleförberedande kurser. År 2017 infördes rätten att gå en utbildning på gymnasial nivå för att uppnå grundläggande eller särskild behörighet till högskola eller yrkeshögskola. I övrigt är utbildning på gymnasial nivå inte en rättighet, utan den som har störst behov av utbildning ska prioriteras.²

SFI- Svenska för invandrare

Kommunal vuxenutbildning i SFI är en kvalificerad språkutbildning som syftar till att ge vuxna invandrare grundläggande kunskaper i svenska språket. SFI

¹ Prop. 2021/22:51 sid. 16.

² Prop. 2021/22:51 sid. 17.

syftar också till att ge vuxna invandrare som saknar grundläggande läs- och skrivfärdigheter möjlighet att förvärva sådana färdigheter.³

Kombinationsutbildning

Enligt definitionen som används i Storsthlm är en kombinationsutbildning en integrerad språk- och yrkesutbildning där kursmål, kunskapskrav, yrkeskurser och svenska sammanförs till en helhet för eleven. Utbildningen ska vara framtagen utifrån regionens kompetensförsörjningsbehov tillsammans med bransch och företag. Utbildningarna innehåller gymnasiala yrkeskurser på minst 500 gymnasiepoäng, svenska för invandrare och/eller svenska som andraspråk på grundläggande nivå. Där det finns nationella yrkespaket framtagna ska dessa användas.

SFX- svenska för yrkesutbildade

Svenskundervisning med yrkesinriktning för invandrare som redan har en färdig utbildning och/eller erfarenhet från ett specifikt yrkesområde från sitt hemland.

Lokala yrkespaket

Utbildningar som inte ingår i kombinationsutbildning eller SFX.

Yrkesvux

Yrkesvux är yrkesutbildningar på gymnasial nivå för vuxna.

IKE- Interkommunal ersättning.

SYV- Studie- och yrkesvägledare.

3 Skollagen och förordning om vuxenutbildning

Kommunal vuxenutbildning regleras bland annat i 20 kap. skollagen (2010:800). Den kommunala vuxenutbildningen kan organiseras på olika sätt. Det är kommunerna som är huvudmän för utbildningen.⁴ Inom utbildningen får uppgifter överlämnas på entreprenad till en enskild fysik person eller juridisk person.⁵ En kommun får även genom samverkan sluta avtal med en annan kommun eller en region om att överlämna ansvaret för kommunens uppgifter inom komvux. Kommunerna behåller huvudmannaansvaret vid entreprenad. Vid samverkan övergår huvudmannaansvaret till den kommun som tar över kommunens uppgifter.⁶

³ Prop. 2021/22:51 sid. 17-18.

⁴ Skollagen (2010:800) 2 kap. 2 §.

⁵ Skollagen (2010:800) 23 kap. 8 §.

⁶ Prop. 2021/22:51 sid. 15.

3.1 Mål enligt lag

Målen för den kommunala vuxenutbildningen är att vuxna ska stödjas och stimuleras i sitt lärande, ges möjlighet att utveckla sina kunskaper och sin kompetens i syfte att stärka sin ställning i arbets- och samhällslivet samt att främja sin personliga utveckling.⁷ Målen är också att vuxenutbildningen ska ge en god grund för elevernas fortsatta utbildning och utgöra en bas för den nationella och regionala kompetensförsörjningen till arbetslivet.⁸

3.2 Behörig enligt lag

Kommunerna ska tillhandahålla kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå, på gymnasial nivå, som särskild utbildning på grundläggande nivå, som särskild utbildning på gymnasial nivå och som svenska för invandrare.⁹ En vuxen är behörig att delta i utbildning på grundläggande nivå, särskild utbildning på grundläggande nivå, gymnasial nivå eller särskild utbildning på gymnasial nivå från och med andra kalenderhalvåret det år han eller hon fyller 20 år, om han eller hon är bosatt i landet, saknar sådana kunskaper som utbildningen syftar till att ge, har förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen och i övrigt uppfyller föreskrivna villkor.¹⁰ Behörig på gymnasial nivå och särskild utbildning på gymnasial nivå är också den som är yngre men har slutfört utbildning på ett nationellt program i gymnasieskolan, gymnasiesärskolan eller likvärdig utbildning och uppfyller övriga behörighetsvillkor.¹¹

3.3 Hemkommunens ansvar

Hemkommunen ska aktivt verka för att nå de vuxna i kommunen som har rätt att delta i utbildning på grundläggande nivå och särskild utbildning på grundläggande nivå så att de också får det och motivera dem att delta i sådan utbildning.¹² Hemkommunen ansvarar för att de som har rätt att delta i vuxenutbildning på gymnasial nivå och som särskild utbildning på gymnasial nivå också får det. Varje kommun ska därutöver erbjuda utbildning på gymnasial nivå och särskild utbildning på gymnasial nivå. Kommunerna ska då sträva efter att erbjuda utbildning som svarar mot efterfrågan och behov.¹³ Varje kommun ska informera om möjligheterna till utbildning på gymnasial nivå och särskild utbildning på gymnasial nivå samt aktivt verka för att vuxna i kommunen deltar i sådan utbildning.¹⁴

⁷ Skollagen (2010:800) 20 kap. 2 §.

⁸ Skollagen (2010:800) 20 kap. 2 §.

⁹ Skollagen (2010:800) 20 kap. 3 §.

¹⁰ Skollagen (2010:800) 20 kap. 11, 11a, 20 och 20a §§.

¹¹ Skollagen (2010:800) 20 kap. 20 och 20a §§.

¹² Skollagen (2010:800) 20 kap. 11a §.

¹³ Skollagen (2010:800) 20 kap. 19 b §.

¹⁴ Skollagen (2010:800) 20 kap. 17 §.

3.4 SFI

Utbildning i SFI ska i genomsnitt under fyra veckorsperiod omfatta minst 15 timmars undervisning i veckan. Undervisningens omfattning får dock minskas om eleven begär det och huvudmannen finner att det är förenligt med utbildningens syfte. Huvudmannen ska verka för att undervisningen erbjuds på tider som är anpassade efter elevens behov.¹⁵ Huvudmannen ska i samarbete med Arbetsförmedlingen verka för att eleven ges möjligheter att öva det svenska språket i arbetslivet och att utbildning i svenska för invandrare kan kombineras med andra aktiviteter som arbetslivsorientering, validering, praktik eller annan utbildning. Utbildningen ska kunna kombineras med förvärvsarbete.¹⁶ Huvudmannen ska också samråda med en berörd arbetsgivare och den lokala arbetstagarorganisationen som arbetsgivaren är bunden till genom kollektivavtal om en arbetstagares deltagande i utbildningen och utbildningens förläggning.¹⁷ En person har rätt att delta i utbildning i svenska för invandrare från och med andra kalenderhalvåret det år han eller hon fyller 16 år, om han eller hon är bosatt i landet och saknar sådana grundläggande kunskaper i svenska språket som utbildningen syftar att ge.¹⁸ Hemkommunen är skyldig att se till att utbildning i svenska för invandrare erbjuds dem som har rätt att delta i utbildningen. Hemkommunen ska aktivt verka för att nå dem i kommunen som har rätt till utbildningen och för att motivera dem att delta i utbildningen. Utbildningen ska finnas tillgänglig så snart som möjligt efter det att en rätt till utbildning i svenska för invandrare inträtt. Om det inte finns särskilda skäl ska utbildningen kunna påbörjas inom tre månader.¹⁹

3.5 Studie- och yrkesvägledning

Hemkommunen är skyldig att se till att den som avser påbörja utbildning i grundläggande nivå, särskild utbildning i grundläggande nivå eller svenska för invandrare erbjuds studie- och yrkesvägledning.²⁰

3.6 Innehåll av kurser på grundläggande- och gymnasialnivå

Vidare beskrivs regler om vuxenutbildning i förordning om vuxenutbildningen (2011:1108). Vuxenutbildning på grundläggande nivå bedrivs i form av kurser i svenska, svenska som andraspråk, engelska, matematik, grundläggande kurser i samhällsorienterande ämnen, samhällskunskap, religionskunskap, historia, geografi, grundläggande kurser i naturorienterande ämnen, fysik, kemi och biologi.²¹ Kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå eller särskild

¹⁵ Skollagen (2010:800) 20 kap. 23 §.

¹⁶ Skollagen (2010:800) 20 kap. 25-26 §.

¹⁷ Skollagen (2010:800) 20 kap. 27 §.

¹⁸ Skollagen (2010:800) 20 kap. 31 §.

¹⁹ Skollagen (2010:800) 20 kap. 28-29 §§.

²⁰ Skollagen (2010:800) 20 kap. 10 a och 30 §§.

²¹ Förordning om vuxenutbildning (2011:1108) 2 kap. 18 §.

utbildning på gymnasial nivå får bedrivas i form av kurser inom alla ämnen som finns i gymnasieskolan med undantag av specialidrott eller idrott och hälsa.²² Vuxenutbildning som särskild utbildning på grundläggande nivå som motsvarar den utbildning som ges inom grundsärskolan utom träningsskolan bedrivs i form av kurser i svenska, svenska som andraspråk, engelska, matematik, samhällskunskap, religionskunskap, historia, geografi, fysik, kemi, biologi, hem- och konsumentkunskap och teknik.²³ Vuxenutbildning som ges inom träningsskolan inom grundsärskolan bedrivs i form av kurser i språk och kommunikation, natur och miljö och individ och samhälle.²⁴

Utbildningen ska bedrivas kontinuerligt under hela året.²⁵

3.7 Det systematiska kvalitetsarbetet

Varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen.²⁶ Sådan planering, uppföljning och utveckling av utbildningen ska genomföras även på skolenhetsnivå.²⁷ Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter uppfylls.²⁸ Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.²⁹

3.8 Lagändring för prioritering och urvalsordning från 1 juli 2021

Bestämmelserna i skollagen 20 kap. 2 § och förordning om vuxenutbildning 3 kap. 7-8 §§ avseende prioritering vid antagning till vuxenutbildningen på gymnasial nivå och särskild utbildning på gymnasial nivå har ändrats. Regeringen har också beslutat om nya urvalsregler. Urvalsreglerna ska gälla även inom regionalt yrkesvux.

Den huvudsakliga ändringen innebär att den med störst behov av utbildning ska prioriteras. Tidigare prioriterades endast de med kort tidigare utbildning. I förarbeten beskrivs olika konsekvenser med prioriteringen med kort tidigare utbildning. Skäl till ändringen är bland annat att det finns behov av att ge ökad tillgång till yrkesutbildningen för vuxna som har behov men inte har kort tidigare utbildning, och därmed inte prioriterats vid urval.³⁰ Genom lagändringen är det möjligt att utforma urvalsreglerna så att fler grupper kan

²² Förordning om vuxenutbildning (2011:1108) 2 kap. 19 och 22 §§.

²³ Förordning om vuxenutbildning (2011:1108) 2 kap. 21 §.

²⁴ Förordning om vuxenutbildning (2011:1108) 2 kap. 22 §.

²⁵ Förordning om vuxenutbildning (2011:1108) 2 kap. 25 §.

²⁶ Skollagen (2010:800) 4 kap. 3 §.

²⁷ Skollagen (2010:800) 4 kap. 4 §.

²⁸ Skollagen (2010:800) 4 kap. 5 §.

²⁹ Skollagen (2010:800) 4 kap. 6 §.

³⁰ Prop. 2019/20:105, sid. 77.

ingå i prioriteringsordningen vid urval.³¹ Om samtliga behöriga sökande till kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå inte kan antas till en sådan utbildning ska ett urval göras i enlighet med 3 kap. 7 § förordning för vuxenutbildning.

I förarbeten framkommer också att regeringen fortsatt bedömer att vuxna med kort tidigare utbildning kan anses ha stort behov av utbildningen och kommer fortsatt prioriteras vid urval till utbildning. Skillnaden blir att de inte blir den enda gruppen som prioriteras.³²

3.9 Proposition 2021/22:51

I propositionen ”En sammanhållen utbildning för nyanlända som har utbildningsplikt” föreslår regeringen en skyldighet för kommunerna att tillhandhålla en sammanhållen utbildning för de som tar del av etableringsprogrammet och som på grund av kort utbildning inte bedöms kunna matchas mot arbete under tiden i programmet. Den sammanhållna utbildningen ska syfta till att ge deltagarna sådana kunskaper som de behöver för att kunna studera vidare eller etablera sig på arbetsmarknaden. Den ska omfatta minst 23 timmars undervisning i veckan i genomsnitt och följa en plan beslutad av hemkommunen. Utbildningsplanen ska innehålla uppgifter om utbildningens syfte, organisation och huvudsakliga innehåll. I propositionen lämnas förslag på ändringar i skollagen som föreslås träda i kraft den 1 augusti 2022.

I propositionen beskrivs behoven av en tydligare roll för kommunerna när det gäller utbildningsplikten. För att etablera sig på arbetsmarknaden krävs utbildning då arbetsmarknaden blivit mer kvalificerad.³³ Med hänvisning till Arbetsförmedlingen påpekades det i propositionen att sysselsättningsgraden är låg och arbetslösheten hög bland såväl utrikes födda som inrikes födda som saknar gymnasieutbildning.³⁴ Andel lågutbildade är högre och sysselsättningsgraden är lägre bland utrikes födda.³⁵ Mot denna bakgrund anses det i propositionen vara angeläget att vidta åtgärder för att fler ska kunna etablera sig på arbetsmarknaden.³⁶ Med kort utbildning har Arbetsförmedlingen gjort tolkningen att den som saknar avslutad svensk gymnasieutbildning eller motsvarande anses ha kort utbildning.³⁷

I propositionen uppmärksammas även förändringen av den kommunala vuxenutbildningens roll och målgruppen. Majoriteten av målgruppen inom

³¹ Prop. 2019/20:105, sid. 77.

³² [Komvux för stärkt kompetensförsörjning - Skolverket](#)

³³ Prop. 2021/22:51 sid. 6.

³⁴ Prop. 2021/22:51 sid. 6.

³⁵ Prop. 2021/22:51 sid. 7.

³⁶ Prop. 2021/22:51 sid. 7.

³⁷ Prop. 2021/22:51 sid. 8.

grundläggande nivå var utrikesfödda under 2020 med 95,1 procent. På grundläggande nivå och på gymnasienivå var andel kvinnor i majoritet.³⁸ Både samhället och arbetslivet utvecklas i snabb takt. Det medför nya krav på kunskaper och kompetens. Utbildningsverksamheterna behöver därför kontinuerligt se över sina organisatoriska och andra förutsättningar för att erbjuda en utbildning i takt med omvärldens och individens behov.³⁹

En anledning till förslaget till sammanhållen utbildning är att det konstaterats i olika rapporter att kommuner ställer upp mer eller mindre formaliserade krav på att elever ska ha läst SFI och klarat vissa kurser innan de erbjuds möjligheten till andra kurser inom vuxenutbildningen. Det finns risk att kommuner avstår från att göra den individuella prövning av elevens förutsättningar som ska ske för att tillgodose vuxnas rätt till utbildning.⁴⁰

I propositionen beskrivs också att en given studietakt på grundläggande nivå och gymnasial nivå anses vara 20 verksamhetspoäng per vecka för heltidsstudier.⁴¹ Det uppmärksammas också att det enbart är inom SFI som det finns en reglerad minsta undervisningstid. En kommun är inte skyldig att erbjuda en viss lärarledd undervisningstid i utbildning på grundläggande nivå. Det betyder att en utbildning helt eller delvis kan bedrivas på distans.⁴²

Vidare beskrivs det i propositionen att komvux inte är tillräckligt anpassad för nyanlända med utbildningsplikt, inte tillräckligt sammanhållen och att kommunens roll avseende nyanländas utbildning inte är tillräckligt tydlig.⁴³

De konsekvenser om lagändringar som föreslås i propositionen antas är bland annat att kommunerna kan behöva anpassa utbildningen inom vuxenutbildningen för nyanlända som bedöms omfattas av utbildningsplats. Vidare beskrivs det i propositionen att förslagen om sammanhållen utbildning förtydligar kommunens skyldighet att tillhandahålla vuxenutbildning för de som omfattas av utbildningsplikten.⁴⁴ Det innebär också nytt åtagande för kommunerna och är kostnadsdrivande. Förslag om att upprätta en utbildningsplan kan enligt propositionen ses som en formalisering av en planering av utbildningen som i princip ska göras redan idag inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet. Initialt anses det krävas en insats för att arbeta fram utbildningsplanen.⁴⁵ Vidare beskrivs det att förslaget kan innebära ekonomiska konsekvenser men att schablonbeloppet har höjts år 2019 per person för utbildningsplikten. Det bör inom delar av utbildningen redan vara

³⁸ Prop. 2021/22:51 sid. 9.

³⁹ Prop. 2021/22:51 sid. 9.

⁴⁰ Prop. 2021/22:51 sid. 21.

⁴¹ Prop. 2021/22:51 sid. 10.

⁴² Prop. 2021/22:51 sid. 10.

⁴³ Prop. 2021/22:51 sid. 9-11.

⁴⁴ Prop. 2021/22:51 sid. 45.

⁴⁵ Prop. 2021/22:51 sid. 46.

finansierat då personer som har utbildningsplikt omfattas av rätten till utbildning eftersom de saknar grundläggande kunskaper i svenska och även kunskaper motsvarande grundskolan.⁴⁶ Inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet ska huvudmännen identifiera de särskilda anpassningarna som behövs för att elever ska erbjudas utbildning.⁴⁷ Andra konsekvenser är att behovet av behöriga lärare ökar. Ökning av undervisningstimmar kan också innebära svårigheter att behålla och rekrytera lärare till en skolform som redan i dag har låg andel lärare med behörighet.⁴⁸

3.10 Dimensionering av gymnasial utbildning för bättre kompetensförsörjning

I utredningen SOU 2020:33 ”Gemensamt ansvar- en modell för planering och dimensionering av gymnasial utbildning” har förslag lämnats som kan påverka vuxenutbildningen. Den 22 januari 2022 överlämnade regeringen lagrådsremiss som syftar till att underlätta ungdomars och vuxnas etablering på arbetsmarknaden och att förbättra kompetensförsörjningen till välfärd och näringsliv.⁴⁹ De ändringar som föreslås är bland annat att arbetsmarknadens behov ska få betydelse vid planering och dimensionering av vissa utbildningar inom gymnasieskolan och kommunal vuxenutbildning. Kommunerna ska enligt förslaget samverka genom avtal med minst två andra kommuner om planering, dimensionering och erbjudande av utbildning i ett primärt samverkansområde. Förslaget innebär också att det ska vara möjligt att fritt söka till de yrkesutbildningar inom vuxenutbildningen som erbjuds i det primära samverkansområde som den sökande är hemmahörande i.

I lagrådsremissen beskrivs olika konsekvenser med förslagen. För kommunen bedöms förslaget kunna leda till både kostnader och besparingar. Förslaget ska genomföras i samverkan med andra kommuner som kan kräva att resurser avsätts från de samverkande kommunerna för att utveckla samverkan.⁵⁰ Samverkan bedöms samtidigt kunna leda till ökad resurseffektivitet vilket kan innebära besparingar för kommunerna. På kort sikt kan uppbyggnaden av former och samverkan leda till ökade kostnader. För kommunal vuxenutbildning kan förslagen innebära att en större andel av en kommuns elever studerar i en annan kommun. Det kan kräva mer struktur för hantering

⁴⁶ Prop. 2021/22:51 sid. 47.

⁴⁷ Prop. 2021/22:51 sid. 47.

⁴⁸ Prop. 2021/22:51 sid. 50.

⁴⁹ Lagrådsremiss- Dimensionering av gymnasial utbildning för bättre kompetensförsörjning, sid. 1.

⁵⁰ Lagrådsremiss- Dimensionering av gymnasial utbildning för bättre kompetensförsörjning, sid. 114.

av interkommunal ersättning vilket kan initial leda till högre kostnader för kommunerna.⁵¹

De ändringar som behövs i skollagen föreslås träda i kraft den 1 juli 2023 och tillämpas i fråga om utbildning som påbörjas 2025.

3.11 Validering för kompetensförsörjning och livslångt lärande

Den 20 januari 2022 lämnade regeringen lagrådsremiss som syftar till att validering inom kommunal vuxenutbildning i högra grad ska tillgodose de behov som finns på arbetsmarknaden och hos enskilda. Med förbättrad validering anses möjligheterna öka till att tillvarata det kunnande som individen tidigare har förvärvat.⁵² Detta bidrar enligt förslaget till en effektivare kompetensförsörjning, en snabbare etablering på arbetsmarknaden och ökade möjligheter till omställning under arbetslivet. De ändringar som föreslås är bland annat det införs en skyldighet för hemkommunen att se till att den som vill få sitt kunnande kartlagt inför utbildning eller prövning inom kommunal vuxenutbildningen erbjuds en inledande kartläggning. Det föreslås också att det införs skyldighet för huvudmannen för kommunal vuxenutbildning att se till att en elev som behöver validering erbjuds det. Förslagen kan innebära att elevernas studietid förkortas.

I lagrådsremissen beskrivs olika konsekvenser med förslagen. För kommunerna kan inledande kartläggning innebära en ökad kostnad. Det kan behövas en förstärkning av kommunernas studie- och yrkesvägledning. Andra kostnader kan vara kompetensutvecklande insatser.⁵³ I konsekvensbeskrivningen beskrivs också att kommunerna kan behöva ersättas i enlighet med den kommunala finansieringsprincipen. Med utgångspunkt i delegationens antagande beräknar regeringen att drygt 29 000 individer kommer få en inledande kartläggning i kommunal vuxenutbildning. Om varje individ erbjuds två samtal för kartläggning till en kostnad av 1500 kronor per individ ger det en kostnad för kommunerna på 44 miljoner kronor per år för inledande kartläggning.⁵⁴

Ändringarna i skollagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2023.

⁵¹ Lagrådsremiss- Dimensionering av gymnasial utbildning för bättre kompetensförsörjning, sid. 114.

⁵² Lagrådsremiss- Validering för kompetensförsörjning och livslångt lärande, sid. 1.

⁵³ Lagrådsremiss- Validering för kompetensförsörjning och livslångt lärande, sid. 36.

⁵⁴ Lagrådsremiss- Validering för kompetensförsörjning och livslångt lärande, sid. 36.

4 Vuxenutbildningens uppdrag

De övergripande målen för vuxenutbildningen har utökats genom en lagändring 1 juli 2020 (SFS 2020:446). Innebörden har blivit att utbildningen även ska utgöra en bas för den nationella och regionala kompetensförsörjningen till arbetslivet och ge en god grund för elevernas fortsatta utbildning.⁵⁵ I förarbeten beskrivs det att vuxenutbildningen fått en allt större betydelse för integration och kompetensförsörjning. Vidare beskrivs det i förarbeten att gymnasieskolan inte räcker till för att ensam tillgodose arbetsmarknadens behov av yrkesutbildad arbetskraft. Vuxenutbildningen spelar därför en viktig roll.⁵⁶

Vuxenutbildningens uppdrag, värdegrund, övergripande mål och riktlinjer beskrivs bland annat i läroplan (Lvux12) för vuxenutbildningen. Vuxenutbildningens uppdrag är att förmedla kunskaper och stödja eleverna så att de kan arbeta och verka i samhället. Vuxenutbildningen ska också möjliggöra för fortsatta studier.⁵⁷ Det beskrivs vidare att målgruppen är heterogen och eleverna är individer med mycket olika förutsättningar. Utbildningen måste därför anpassas utifrån varje individs behov och förutsättningar. Utbildningen kan variera både till längd och till innehåll.⁵⁸ Vuxenutbildningen ska sträva efter flexibla lösningar när det gäller organisation, arbetssätt och arbetsformer med utgångspunkt i individens behov och förutsättningar.⁵⁹ Eleverna ska kunna kombinera studier i flera skolformer och även studier med arbete. Utvecklingen i arbetslivet innebär att det kan behövas gränsöverskridanden mellan olika yrkesområden. Det ställer krav på vuxenutbildningens arbetsformer och arbetsorganisation.⁶⁰

Vidare beskrivs det i läroplanen att i den utsträckning det är relevant för den aktuella utbildningen ska olika perspektiv belysas i utbildningen. Det handlar bland annat om att utbildningen ska stimulera elevernas kreativitet, nyfikenhet och självförtroende.⁶¹ Utbildningen ska bidra till att utveckla elevernas digitala kompetens.⁶² Det beskrivs vidare i läroplanen att etiska perspektivet, miljöperspektivet, internationellt perspektiv och det historiska perspektivet ska belysas i utbildningen.

Det är rektorns ansvar att planera, följa upp, utvärdera och utveckla utbildningen i förhållande till de nationella målen.⁶³

⁵⁵ Prop. 2019/20:105, sid. 70. [Komvux för stärkt kompetensförsörjning - Skolverket](#)

⁵⁶ Prop. 2019/20:105, sid. 70.

⁵⁷ Skolfs 2012:101, Läroplan för vuxna, sid 5.

⁵⁸ Skolfs 2012:101, Läroplan för vuxna, sid 5.

⁵⁹ Skolfs 2012:101, Läroplan för vuxna, sid 8.

⁶⁰ Skolfs 2012:101, Läroplan för vuxna, sid 8.

⁶¹ Skolfs 2012:101, Läroplan för vuxna, sid 7.

⁶² Skolfs 2012:101, Läroplan för vuxna, sid 7.

⁶³ Skolfs 2012:101, Läroplan för vuxna, sid 13.

4.1 Flexibilitet och kontinuerlig utbildning

Vuxnas behov av utbildning kan uppstå under hela året och därför behöver utbildningen ges kontinuerligt.⁶⁴ Flexibiliteten som beskrivs i läroplanen ska finnas gällande platsen för utbildningens genomförande, tid, studietakt, studieform och sättet att lära.⁶⁵ Flexibilitet i utbildningen kan tillämpas bland annat genom individualisering. På vuxenutbildningen sker individanpassningen bland annat i tid och rum som oftast sker i form av distansutbildning eller via lärcentra med handledning. Flexibilitet kan också handla om studieupplägg. Exempelvis behov av att studera under hela året det vill säga att utbildningen erbjuds kontinuerligt. För andra elever kan det handla om utformning i schemat, längden av lektionspass, enskild handledning eller handledning i grupp.⁶⁶

Möjlighet till kontinuerlig utbildning är en viktig aspekt för att kunna tillgodose vuxnas behov av utbildning som kan uppstå närsomhelst under året.⁶⁷ Det är varje huvudmans ansvar att tolka författningarna i det sammanhang som bestämmelsen ska användas för. Det innebär att varje huvudman behöver fundera på hur kommunen kan organisera verksamheten för att leva upp till kravet på att vuxenutbildningen ska utgå från elevernas behov och förutsättningar och bedriva utbildning kontinuerligt under hela året.⁶⁸

På Skolverkets hemsida finns frågor som kan vara hjälp till huvudmannen avseende utbildning kontinuerligt under hela året.⁶⁹

Några av dessa är bland annat

- Går att lösa lärares ledigheter på något annat sätt än att stänga verksamheten? Möjlighet till vikarie?
- Går det att samverka med andra kommuner eller utbildningsanordnare?
- Finns det möjlighet till fjärrstudier?
- Om det inte finns möjlighet att få kurser med lågt antal sökande att gå ihop ekonomiskt, finns det något annat sätt rektorn och lärare kan organisera undervisningen för att ge eleverna kunskaper?
- Går det att förinspela lektioner?
- Kan två lärare undervisa i fler än två kurser samtidigt?
- Går det att skapa en grupp med elever som går olika kurser inom ett eller kanske flera ämnen?

⁶⁴ [Planera för individanpassning och extra anpassningar inom vuxenutbildningen - Skolverket](#)

⁶⁵ [Planera för individanpassning och extra anpassningar inom vuxenutbildningen - Skolverket](#)

⁶⁶ [Planera för individanpassning och extra anpassningar inom vuxenutbildningen - Skolverket](#)

⁶⁷ [Planera för individanpassning och extra anpassningar inom vuxenutbildningen - Skolverket](#)

⁶⁸ [Planera för individanpassning och extra anpassningar inom vuxenutbildningen - Skolverket](#)

⁶⁹ [Planera för individanpassning och extra anpassningar inom vuxenutbildningen - Skolverket](#)

5 C3L (Centrum för livslångt lärande)

Centrum för livslångt lärande är vuxenutbildningen i Tyresö. C3L bedriver grundläggande och gymnasial utbildning, samt SFI, SFX- och kombinationsutbildning. På C3L erbjuds även särskild utbildning för vuxna. Kommunen erbjuder dag- kvälls- och distanskurser för att ge fler möjligheten att studera. Alla Tyresöbor kan få studie- och yrkesvägledning på C3L. Tyresö kommun har även upphandlat distanskurser från NTI-skolan och köper utbildningar som inte erbjuds på C3L från andra kommuner.

I kursutbudet sker en ständig utveckling för att anpassa utbildningarna efter behov och efterfrågan. Kursutbudet kan variera från år till år. Riktade statsbidrag kan också påverka utbudet på C3L.

5.1 Kursutbudet

I tabellen redovisas de fristående kurserna på grundläggande och gymnasial nivå på C3L för 2022. I tabellen redovisas antal starter kurserna har, studietakt i veckor samt antal poäng. Utbudet kan ändras under året då verksamheten är flexibel och anpassar utbildningarna efter behov och efterfrågan. Det som är nytt i utbudet i jämförelse med 2021 är utbildningarna svenska 1, svenska 3 företagsekonomi 1 och 2, redovisning 1 och 2 och privatjuridik. Svenska som andraspråk erbjuds med fyra kursstarter istället för två och med möjlighet att studera på 10 veckor. Även svenska 2 planeras att erbjudas med tre olika kursstarter istället för två och med möjligheten att studera på 10 veckor. Engelska 5,6 och 7 erbjuds med tre olika kursstarter istället för två och med möjligheten att studera på 10 veckor.

Kurs	Starter	Studietakt i veckor	Antal poäng
Engelska 5,6,7 distans	10 januari 8 augusti 17 oktober	10 eller 20 veckor	100 p per kurs
Engelska 6, klassrum	10 januari 8 augusti (preliminärt)	20 veckor	100 p
Grafisk kommunikation 1, dag och distans	10 januari 21 mars	10 veckor	100 p
Grafisk kommunikation 2, dag och distans	10 januari 21 mars	10 veckor	100 p
Digitalt skapande 1, dag och distans	10 januari 21 mars	10 veckor	100 p
Digitalt skapande 2, dag och distans	10 januari 21 mars	10 veckor	100 p

Företagsekonomi 1, distans	10 januari 21 mars	20 veckor 10 veckor	100 p
Företagsekonomi 2, klassrum	10 januari	20 veckor	100 p
Historia 1a1, distans	10 januari 8 augusti	10 veckor	50 p
Historia 1b, distans	10 januari 8 augusti	20 veckor	100 p
Historia 1a2, distans	21 mars 17 oktober	10 veckor	50 p
Information och kommunikation, distans	10 januari 8 augusti	20 veckor	100 p
Matematik 1a och 2a, dag och distans	10 januari 8 augusti (preliminärt)	20 veckor	100 p per kurs
Matematik 1b, 2b och 3b, distans	10 januari 8 augusti (preliminärt)	20 veckor	100 p per kurs
Naturkunskap 1a1, klassrum och distans	10 januari 8 augusti	10 veckor	50 p
Naturkunskap 1a2, klassrum och distans	21 mars	10 veckor	50 p
Naturkunskap 1b, distans	10 januari 8 augusti	20 veckor	100 p
Naturkunskap 2, klassrum och distans	10 januari 8 augusti	20 veckor	100 p
Privatjuridik, klassrum	10 januari	20 veckor	100 p
Programmering 1, distans	10 januari 21 mars 8 augusti 17 oktober	10 veckor	100p
Programmering 2, distans	21 mars 17 oktober	10 veckor	100 p
Redovisning 1, distans	10 januari 21 mars	20 veckor 10 veckor	100 p
Redovisning 2, klassrum	10 januari	20 veckor	100 p
Samhällskunskap 1a1, distans	10 januari 8 augusti	10 veckor	50 p
Samhällskunskap 1b, distans	10 januari 8 augusti	20 veckor	100 p

Samhällskunskap 1a2, distans	21 mars 17 oktober	10 veckor	50 p
Svenska 1, distans	8 augusti 17 oktober	10 eller 20 veckor	100 p
Svenska 2, distans	10 januari 8 augusti 17 oktober (preliminärt)	10 eller 20 veckor	100 p
Svenska 3, distans	10 januari 21 mars 8 augusti 17 oktober	10 eller 20 veckor	100 p
Svenska som andraspråk 1,2 och 3, distans	10 januari 21 mars 8 augusti 17 oktober	10 eller 20 veckor	100 p per kurs

På vuxenutbildningen är det svårt att avgöra hur många elever som behövs för att en utbildning ska gå runt ekonomiskt. Det handlar mycket om antal elever per lärare. Däremot brukar minimala antalet per kurs vara runt 12 elever. Enligt statistik från C3L har det varit färre elever inom några av de enskilda kurserna under 2021, som bland annat naturkunskap 1b och 2 i klassrum, digitalskapande 1 distans, historia 1a1 och 1b distans och samhällskunskap 01a1. Jämförelse med tidigare år kan inte göras på grund av att det inte varit möjligt att få fram statistik. Det har dock gått att bedriva kurserna ekonomiskt då lärarna undervisat i två kurser samtidigt.

5.1.1 SFI

C3L erbjuder även SFI på dagtid och kvällstid med kursstarter januari, februari, april, maj, augusti, september, oktober och november. Det avser SFI i olika nivåer. Kvällskurserna är i långsammare takt och omfattar 2,5 timmar undervisning och egna studier på en vecka. Dagkurserna omfattar 15 timmar utbildning i veckan. Eleverna kan kombinera studier med arbete, annan utbildning, praktik eller anvisade aktiviteter som kan påverka antal timmar de kan studera. Eleverna byter grupp beroende på den individuella progressionen och kan under SFI-studierna komma ha gått i flera grupper. SFI erbjuds även på distans i kurs C och D.

5.1.2 Yrkespaket och kombinationsutbildningar

Utöver de fristående kurserna finns även yrkespaket och kombinationsutbildningar.

Kurspaket	Starter	Studietakt	Antal veckor	Antal poäng
Vård och omsorg Undersköterska eller vårdbiträde	10 jan 8 aug	Utbildningen bedrivs på heltid under 1,5 år	Vår 2022= 22 veckor Höst 2022= 19 veckor Vår 2023= 22 veckor	1500 p Inklusive samhällskunskap 1a1 och Svenska/Sva 1
Barnskötare och elevassistent	10 jan 8 aug	Utbildningen bedrivs på heltid under 1,5 år	Vår 2022= 22 veckor Höst 2022= 19 veckor Vår 2023= 22 veckor	1300 p Exklusive SH 50 p och SV/SVA 1 100
It-paket	10 jan 8 aug	Utbildningen bedrivs på heltid under 1 år	Vår 2022= 22 veckor Höst 2022= 19 veckor	800 p
Ekonomi och löneadministratör	10 jan 8 aug	Utbildningen bedrivs på heltid under ett år	Vår 2022= 22 veckor Höst 2022= 9 veckor	800 p
Grafisk formgivning	10 jan	Utbildning bedrivs på heltid under 1 termin	Vår 2022= 22 veckor	400p

C3L erbjuder två kombinationsutbildningar varav ena är kombination barnskötare/elevassistent med svenska som andraspråk och kombination vård omsorg undersköterska eller vårdbiträde med svenska som andraspråk.

5.1.3 SFX

C3L erbjuder även SFX utbildningar som är svenska för yrkesutbildade och är ett regionalt samarbete mellan samtliga kommuner i Stockholms län. I utbudet för 2021 fanns det tre utbildningar, SFX-IT (svenska för programmerare), SFB (svenska för bussförare) och SFV (svenska för vårdutbildade). Majoriteten av eleverna inom SFX utbildningarna kommer från andra kommuner. Det innebär att andra kommuner betalar interkommunal ersättning. SFX-IT planeras att erbjudas med fyra olika kursstarter 2022, januari, mars, augusti och oktober. SFB planeras att erbjudas med två kursstarter, januari och augusti. SFV är sökbar men vilande under 2022 då C3L har fått få sökande elever.

5.1.4 NTI och IKE

Vuxenutbildningen i Tyresö kommun köper även platser från andra kommuner och distanskurser från NTI-skolan. Det innebär att elever som är folkbokförda i Tyresö kommun studerar i andra skolor. Det är framförallt distanskurser i NTI-skolan samt utbildningar i andra kommuner som inte erbjuds i Tyresö kommun. 1076 kursplatser har köpts från NTI-skolan år 2021, varav 624 som fick godkända betyg. Det är antal kursplatser och inte antal unika individer. På vuxenutbildningen kan en unik individ studera på flera olika kurser. Enligt statistik från NTI så hade 416 unika individer studerat gymnasiala kurser fram till oktober 2021. På grundläggande nivå var det 49 unika individer.

571 av platserna på NTI avser kurser med startdatum mellan februari-juli och 226 mellan september-december. Det innebär att kursstarterna har varit under perioder som C3L inte haft kursstarter. Majoriteten avser kurser i engelska 6, matematik 2a, specialpedagogik 1, svenska 1,2 och 3, och psykiatri 1. Svenska 1 och 3 fanns inte med i kommunens kursutbud år 2020.

Kurser där kommunen betalat interkommunal ersättning är inte i lika stor omfattning. Det är elever från Tyresö kommun som studerat i kommunala skolor i andra kommuner. Det är väldigt spritt på vad eleverna har valt. Stockholms stad är den kommun som Tyresö kommun köpt flest platser från.

5.1.5 Analys av kursutbudet på C3L

En sammanhållen statistik från C3L har varit svårt att få fram. Det handlar bland annat om att vuxenutbildningen är en flexibel verksamhet och att olika personer ansvarar för olika delar av utbudet på C3L och platser som köps externt.

I många av kurserna har Tyresö kommun enbart två kursstarter. Det leder till att C3L har långa uppehåll under sommarperioden. Ur ett ekonomiskt perspektiv har det för verksamheten inneburit låga intäkter under sommarperioden. Ur ett kvalitetsperspektiv har det inneburit begränsningar i flexibiliteten för eleverna att kunna studera vuxenutbildning kontinuerligt under hela året på C3L.

Två kursstarter kan även leda till konsekvenser i flexibiliteten i övrigt. C3L har därför köpt kurser från NTI-skolan för att kunna motsvara behoven under perioder där C3L inte haft kursstarter. Många av eleverna kan vara beroende av bidrag från CSN, vilket kan påverkas om de inte får utbildning kontinuerligt under hela året. En annan konsekvens för eleverna kan bli att försenade betyg i kurser kan försena deras antagning till deras studier på högskolan. Studietakten kan också påverka elevernas bidrag eller fortsatta studier vid försening.

Enligt CSN anses studietakt på heltid vara 20 poäng per vecka inom vuxenutbildningen. I jämförelse med vad CSN och regeringens bedömning av studietakt i propositionen 2021/22:51 erbjuder C3L utbildning i långsammare

studietakt om en elev läser en kurs på heltid. I majoriteten av de enskilda kurserna på 100 poäng är studietakten 10 veckor eller 20 veckor på C3L. Studietakten på C3L har utvecklats till 10 veckor i många av kurserna istället för 20 veckor. Om en elev läser 100 poäng på 20 veckor innebär det 5 poäng per vecka. Det brukar vara vanligt att elever läser andra kurser samtidigt. Men med utgångspunkt 10 veckor eller 20 veckor i studietakt kan det för eleven innebära att det inte blir heltidsstudier om eleven läser enbart en kurs. Det kan påverka elevens CSN bidrag samt elevens fortsatta studier då det kan ta längre tid att bli färdig med utbildningen. En annan aspekt som bör beaktas är skyldigheten att erbjuda flexibilitet. Det kan däremot ur ett pedagogiskt perspektiv innebära att kvalitén på utbildningen kan vara bättre med långsammare studietakt.

En jämförelse har gjorts med andra utbildningsanordnare. Bland andra utbildningsanordnare är det vanligt att en kurs på 100 poäng erbjuds i en studietakt mellan 5-10 veckor, majoriteten av de kommunala oftast erbjuder 10 veckor. Svårigheten i kursen kan också vara avgörande, som exempelvis matematik som kan erbjudas på 20 veckor i även andra kommuner.

I övrigt har C3L ett väldigt brett kursutbud i jämförelse med andra kommuner. Det kan både ha sina fördelar och nackdelar. Fördelarna är att kunna erbjuda ett brett utbud till kommunens invånare, nackdelen kan vara svårigheter att kunna behålla kvalitén i samtliga utbildningar och att kunna få tillräckligt med elevunderlag.

I jämförelse med andra utbildningsanordnare erbjuder C3L färre kursstarter under året på de enskilda kurserna. C3L har under senaste året utökat antal kursstarter i några kurser men har fortfarande enbart två kursstarter på många utbildningar. Innebörden kan bli att eleverna kan behöva vänta mellan kursstarterna eller studera hos en annan utbildningsanordnare om de missat kursstarterna. Det kan försena elevernas vidare studier eller påverka deras studiebidrag. Däremot har C3L varit generösa med att kunna erbjuda utbildningar på NTI. På så sätt har C3L tillgodosett vuxnas behov av utbildning även under perioder utanför kursstarterna. En annan konsekvens är att vuxenutbildningen behöver erbjuda utbildning kontinuerligt under hela året. Bland andra utbildningsanordnare är det vanligt med fem kursstarter per år i många av utbildningarna. Tyresö kommun har däremot färre elever och medborgare än många andra kommuner i Stockholm. Det kan därför vara svårt att ha fler kursstarter i alla kurser. Enligt statistiken från NTI har majoriteten som studerat på NTI gjort det med kursstart under perioder som C3L inte haft kursstarter. Det har varit många som studerat på utbildningar som erbjuds på C3L annars.

Många av kurserna på C3L slutar i slutet av maj och början av juni och börjar sedan i början av augusti igen. SFI erbjuds kontinuerligt. Innebörden blir att

eleverna inte har möjlighet att studera på C3L under en lång period under sommaren, vilket kan påverka elevernas studiebidrag och fortsatta studier som kan bli försenade. Däremot kan de få behovet tillgodosedd genom studier på NTI eller annan kommun om rektor godkänner det. Konsekvenserna är att inte kunna erbjuda kontinuerlig utbildning under hela året. Det långa uppehållet kan även påverka ekonomin på C3L. Upphållet hos andra utbildningsanordnare brukar vara kortare.

5.1.6 Nyckeltal

I nedanstående tabell visas andel elever som uppnått godkända betyg i grundläggande nivå och gymnasial nivå på C3L. Siffrorna är hämtade från verksamhetsberättelserna som årligen presenteras för gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden i Tyresö kommun.

Nyckeltal	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Andel elever (%) som uppnått godkända betyg på grundläggande nivå och gymnasial nivå	90,1%	91,7%	91,7%	83,6%	72%	85%

Antal elever som uppnår godkända betyg är relativt hög på C3L, men i jämförelse med tidigare år har det minskat procentuellt. Matematikämnet är det som färre får ett godkänt betyg i, medan yrkeskurserna har en hög andel godkända betyg. För yrkespaketen inom barn och fritid och vård och omsorg är andelen med examen 72 procent. På SFI ges inte ett underkänt betyg, utan det som mäts är hur lång tid en kurs tar. Däremot är andelen som får godkänt betyg på grundläggande nivå och gymnasial nivå högre på C3L än på NTI år 2021. På NTI var det cirka 57,9 procent av Tyresöeleverna som fick godkända betyg.

I nedanstående tabell visas andra nyckeltal som är från verksamhetsberättelsen.

Nyckeltal	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019-12	Utfall 2020	Utfall 2021
Antal kursdeltagare under våren i vuxenutbildningen, exklusive SFI och SFX	832	903	938	920	980	964
Antal kursdeltagare under hösten i vuxenutbildningen, exklusive SFI och SFX	876	868	1134	898	1003	916
Totalt antal kursdeltagare på SFI	468	524	612	696	509	482
Totalt antal kursdeltagare elever på SFX	129	238	393	567	347	263
Antal kursdeltagare i gymnasial yrkesutbildning	563	538	564	615	591	784
Antal kursdeltagare som genomfört yrkesutbildning under året	213	237	225	172	78	102

5.1.7 Kombinationsutbildningar och yrkespaket

På C3L erbjuds kombinationsutbildningar och olika yrkespaket, vilket är i enlighet med vuxenutbildningens riktning senaste åren. C3L jobbar ständigt med att utveckla utbudet för att kunna tillgodose behovet inom kompetensförsörjningen och aktuella lagändringar.

I en enkät som skickades ut till elever i sin fjärde termin inom kombinationsutbildningar för vård- och omsorg och barn- och fritid svarade 20 av 30 elever som fått enkäten. 13 av eleverna svarade att utbildningen varit som de trodde eller hoppades på innan utbildningen startade, resterande sju svarar att det inte gjorde det. Några av dem som svarade nej menar att det varit svårare än de trodde. Majoriteten av eleverna är nöjda med sin utbildning och känner att de fått stödet de behöver för att lyckas med studierna. Två av eleverna svarade att de inte fått det stöd som de behöver, den ena saknar den

fysiska kontakten och den andra menar att olika språknivåer varit hinder i undervisningen särskilt i grupparbeten. Majoriteten av eleverna svarade att de tycker att svenska undervisningen under utbildningen varit mycket bra eller bra. En klar majoritet av eleverna svarade också att svenska undervisningen hjälpt dem i sitt lärande av yrkesämnena. Eleverna är mycket nöjda med att ha haft en SVA-lärare och en yrkeslärare i klassrummet samtidigt. Svaren från eleverna är att det har hjälpt dem att förstå svåra ord och begrepp samt fått hjälp direkt när de behövt det. En elev tycker att det var jobbigt och att alla borde ha klarat av samtliga nivåer i SFI och SVA innan de började utbildningen.

5.1.8 Ekonomi

C3L är beroende av statsbidragen i många av utbildningarna. För att kunna behålla ett brett kursutbud och kombinationsutbildningar är statsbidragen avgörande. På längre sikt kan det finnas risker om statsbidragen inte är i lika stor omfattning. Ett arbete har påbörjats i samband med utredningen att beräkna kostnaderna för enskilda elever på vuxenutbildningen för att jämföra kostnaderna med upphandlad verksamhet. Arbetet pågår och behöver utvecklas. Den bristande statistiken har påverkat arbetet att få en pålitlig och aktuell beräkning.

5.2 Det systematiska kvalitetsarbetet och utvecklingsarbetet

Det systematiska kvalitetsarbetet på C3L bygger på kursutvärderingar och årlig Swecoenkät som skickas ut till eleverna. Under 2021 skickades ingen enkät ut på grund av Coronapandemin. En sammanhållen statistik på utvärderingar har varit svår att få tillgång till. För att aktivt erbjuda vuxenutbildning till medborgarna är C3L med på olika mässor och har ett marknadsföringsarbete. Efterfrågan på utbildningar följs upp genom möten med övriga rektorer i Storsthlm och genom kontakt med övriga förvaltningar i kommunen. Det pågående projekt som finns på C3L är ansökan för att bli certifierad i vård- och omsorgscollege. Vård- och omsorgscollege är samverkan mellan arbetsgivare, fackliga organisationer och utbildningar som tillsammans skapar attraktiva och moderna verksamheter. Efter avslutad godkänd utbildning får eleverna ett diplom och brosch som är meriterande vid anställning. Under januari 2022 har vuxenutbildningen haft ett besök för certifiering. I övrigt pågår ett ständigt arbete för utveckling av utbildningarna på C3L. För att kunna erbjuda utbildning som svarar mot efterfrågan och behov i kommunen och i Stockholm har skolledningen kontakt med näringslivsansvarig i kommunen, Storsthlm och klustret. I övrigt följer skolledningen upp efterfrågan genom samtal som studie- och yrkesvägledare har med eleverna. C3L har utvecklat samverkan med äldreomsorgen med arbetet äldreomsorgslyftet.

C3L har ett pågående samarbete med vuxenutbildningen i Haninge kommun att starta ett lärcentrum. Målgruppen är elever i behov av extra stöd och tanken är att nischas lärcentrumet mot digitalisering och digitala hjälpmedel. Målgruppen och behovet växer. Vuxenutbildningen ser också över möjligheten att starta ett yrkespaket inom spelutveckling.

5.3 Reflektioner från lärare på C3L

Olika arbetsgrupper med lärare på C3L har intervjuats. Många av lärarna har påpekat att distans- och fjärrundervisning under Coronapandemin fungerat bra. Det har varit svårigheter med integration med grupperna på SFI. Lärarna bedömer att språkkurs som SFI inte passar så bra på distans. I övrigt bedömer lärarna att distans- och fjärrundervisning fungerat bra i andra utbildningar. Däremot har det varit svårt med samarbeten på distans och alla elever har inte tillgång till en dator. Många av lärarna bedömer dock att distans är bra som ett komplement till klassundervisning ur ett pedagogiskt perspektiv. I en utvärdering i några arbetsgrupper har eleverna varit missnöjda med distans enligt lärarna. Däremot finns det elever som tycker att det är bättre med distansundervisning. Det är bland annat elever som arbetar och har barn. Inom yrkesutbildningar kan det vara svårt med digital undervisning enligt lärarna.

Det finns i dagsläget ingen samverkan med gymnasiet och SFI enligt lärarna. I övrigt påpekar lärarna möjligheten att utveckla samverkan med gymnasiet om det är en naturlig samverkan. En naturlig samverkan som pågår är metodrum för vårdutbildningarna. Det är viktigt att ha ett bra bokningssystem av metodrummet menar lärarna på C3L. Lärarna påpekar att gymnasiet och C3L kan samverka kring elever som studerar på gymnasiet men inte klarat utbildningen som kan komma till C3L. Några av lärarna påpekar att det varit naturligt att vara inne på gymnasiets introduktionsprogram eller gymnasiesärskolan. Den möjligheten finns inte längre då det är stängda dörrar mellan gymnasiet och vuxenutbildningen. En samverkan kan vara om elever på C3L kan praktisera på exempelvis gymnasiesärskolan. En samverkan inom vårdutbildningar kan exempelvis vara samarbete med högskolor. Om eleverna får tillgång till föreläsningar eller kan ha sina skrivningar på högskolor.

Lärarna bedömer att det kan vara möjligt med fler kursstarter men att lärarna tycker att det är viktigt att de är delaktiga i frågan om längden av utbildningarna. Andra lärare påpekar att det inte passar alla kurser att ha flera kursstarter. Lärarna påpekar att det kan finnas svårigheter med att ha flera kursstarter och ha samma kvalitet för samma lärare. Det finns utvecklingsmöjligheter inom IT enligt lärarna. Inom SFI bedömer lärarna att det finns potential för utveckling.

Lärarna påpekar också att uppföljning av kvalitén på utbildningar är något som saknas. För elever inom SFI kan det exempelvis vara svårt med enkäter. Enligt lärarna finns det svårigheter med uppföljning och utvärdering av

utbildningarna på C3L då många elever inte svarar. Eleverna är mer intresserade av att bli godkända i sina utbildningar. Kvalitén märks med feedback från APL menar lärarna. Ett mått kan vara hur eleverna förhåller sig till arbetstid. Lärarna påpekar också att intresset kan vara stort vid ansökan men att det finns elever som gör avbrott på grund av att de haft andra tankar om utbildningarna.

Lärarna lyfter också behovet att Tyresö kommun i helhet marknadsför möjligheten att utbilda sig till barnskötare på C3L och även inom vårdutbildningar. Det finns också möjlighet för utveckling kring samverkan med övriga förvaltningar men även privata aktörer i kommunen för APL-platser.

5.4 Reflektioner från skolledningen

C3L har kursstarter framförallt under januari och augusti. I andra kommuner som exempelvis Stockholms stad är det oftast fem olika kursstarter. Det eftersträvas likhet i regionen. C3L jobbar med att se över kursstarterna på de fristående kurserna. Det finns inte underlag med elever för att kunna ha fem kursstarter för alla kurser. Skolledningen bedömer att det kan vara möjligt med fler kursstarter för de traditionella högskoleförberedande kurserna. Konsekvenserna med att ha få kursstarter är att eleverna får studera i andra kommuner om de vill börja andra datum än kursstarterna på C3L. Det är ingen skyldighet för Tyresö kommun att godkänna utbildning i andra kommuner för de som missat kursstarterna på C3L. Rektor på C3L behöver godkänna utbildning i andra kommuner.

Skolledningen bedömer att distansutbildningar ger andra möjligheter för C3L. Det kan bland annat öppna upp för att ta emot elever från hela Sverige. Det skulle kunna vara en idé att kunna ha flexibelt klassrum på några kurser där undervisningen är på distans men att det finns möjlighet för eleverna att komma in. Skolledningen bedömer att det bör ses över vilka möjligheter som finns för att effektivt utnyttja resurser och lokaler. Det är också viktigt att se över hur kvalitén på distansundervisningar kan utvecklas.

I dagsläget finns det samverkan med Haninge kommun och Nynäshamns kommun. Det är bland annat statsbidragen och även en samverkan i övrigt genom studiedagar. Kommunerna jobbar på att försöka ha samma kursstarter. Språkintröduktion på gymnasiet och C3L har ett samarbete som kan utvecklas. En samverkan med gymnasiet i vårdutbildningarna är igång, bland annat genom ett gemensamt metodrum och möjlighet till APL-samordning. Det finns även ämnessamverkan med andra kommuner. C3L har samverkan med enheterna centrum för arbete och integration och försörjningsstöd.

Skolledningen arbetar ständigt med utveckling av utbudet och bedömer att det behöver erbjudas unika utbud genom exempelvis olika yrkespaket. Det är bra

att ta tillvara på resurserna som finns. Ett exempel på ett paket skulle kunna vara är kost, hälsa och friskvård. Avseende profileringar ser skolledningen möjligheter inom vård och omsorg, barn och fritid samt IT-utbildningarna. Det finns möjligheter till ytterligare utveckling inom SFX-IT utbildningarna som är populära på C3L. Skolledningen ser fördel med ett brett utbud på C3L och att service är en viktig del av kvalitén. Fördelen med ett brett kursutbud är att det är attraktivt för personal. En annan fördel är att kunna styra över kvalitén på utbildningarna. Det finns elever som är i behov av utbildning i klassrum som exempelvis elever i behov av särskilt stöd. Skolledningen ser också svårigheter med att ha ett brett kursutbud och att det kan finnas möjligheter att erbjuda enbart distanskurser i några av de enskilda kurserna. Det kan finnas ekonomiska svårigheter på sikt att ha ett brett kursutbud. En fråga är om efterfrågan och behov är lika stort som utbudet. Det kan vara svårt att behålla kvalitén med större utbud om det är få elever. Skolledningen bedömer att det är en balansgång mellan fördelar och nackdelarna. En idé kan vara att behålla så kallade kärnämnen som svenska, matematik och engelska samt utöka grundläggande kurser och erbjuda övriga enskilda kurser på distans. Distans kan vara på C3L eller genom upphandling.

Skolledningen bedömer att kombinationsutbildningarna på C3L håller en hög kvalitet och är populära. Det har bland annat med att C3L bedriver kombinationsutbildningarna enligt Skolverkets rekommendationer och på ett sätt som är en framgångsfaktor. Yrkeslärare och språklärare planerar och genomför utbildningen tillsammans, språket integreras med yrket. Skolledningen skickade ut en enkät till elever i kombinationsutbildningar i början av år 2022. Skolledningen har fått bra feedback från verksamheter där eleverna kommer ut och jobbar.

Skolledningen ser också eventuella ekonomiska konsekvenser för verksamheten om statsbidragen inte finns framöver. Många av utbildningarna bedrivs genom statsbidragen.

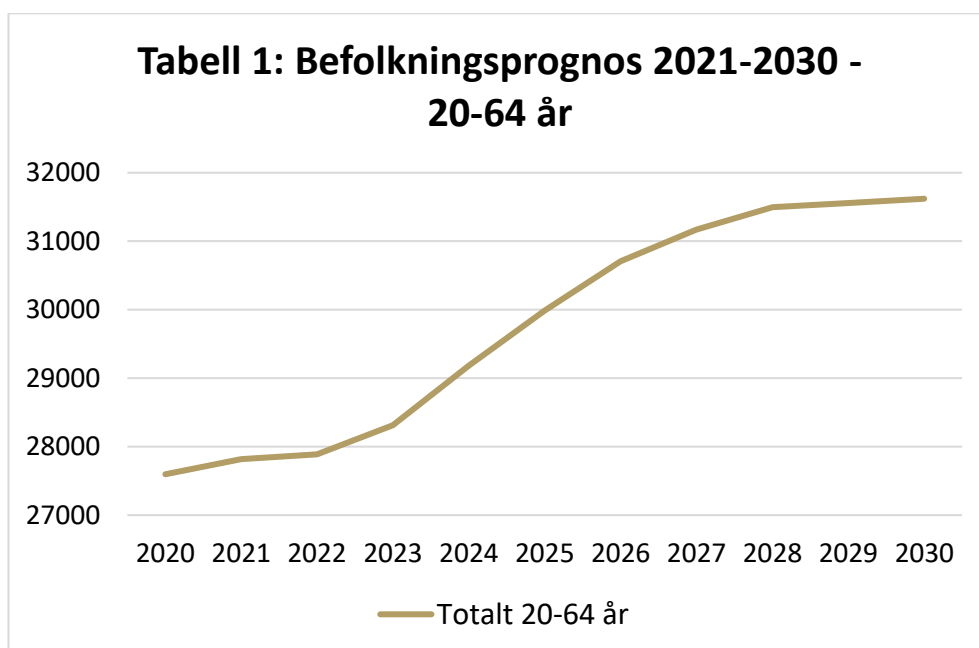
Det finns möjligheter till utveckling inom det systematiska kvalitetsarbetet. Enligt skolledningen är det svårt att få ut en enhetlig sammanställning av kvalitén på utbildningarna eftersom kursutvärderingarna ser olika ut i de olika kurserna. Det finns ett behov av en enhetlig kursutvärdering och sammanställning enligt skolledningen. Inom yrkesvux kan det finnas fördelar med att samverka med övriga kommuner i klustret och skapa enhetlighet i det systematiska kvalitetsarbetet enligt skolledningen.

Skolledning ser möjligheter till profilering inom vård- och omsorgsutbildningar. Andra områden som kan utredas vidare är SFX-IT, SFB eller kombinationsutbildning inom försäljning- och serviceprogrammet.

Skolledningen bedömer att verksamheten kan ha behov av en verksamhetsutvecklare som jobbar med verksamhetsutvecklingsfrågor.

6 Befolkningsprognos antal 20-64 åringar i Tyresö kommun

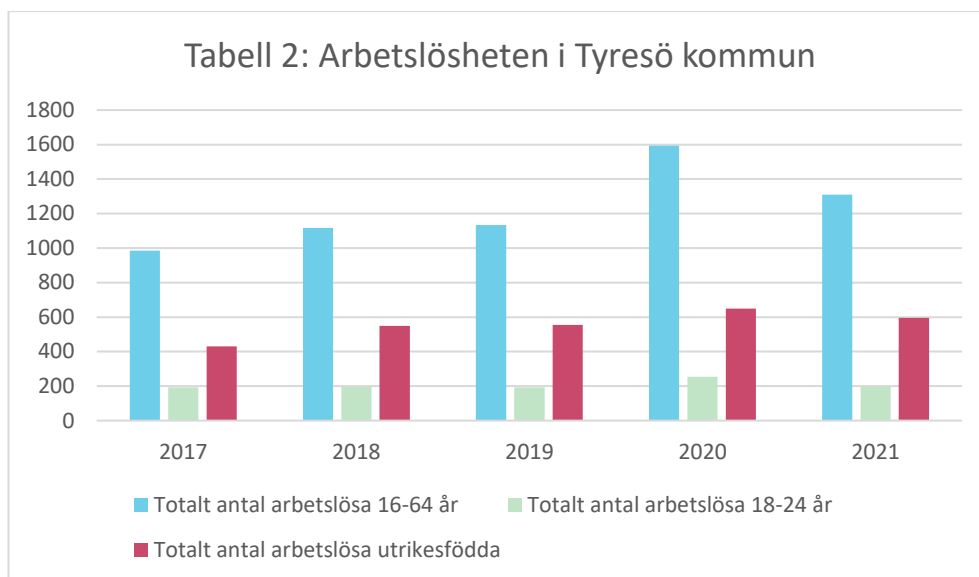
År 2020 fanns det 27 597 medborgare mellan 20-64 år i Tyresö kommun. Till 2030 förväntas antalet öka till 31 500. Ökningen kommer att ske spritt över alla åldrar inom denna åldersgrupp. Det förväntas något högre ökning bland 30-39 åringar samt 60-64 åringar. Bland 35-39 åringar förväntas en ökning med 34 procentenheter och en ökning med 20 procentenheter bland 30-34 åringar. 45-64 åringar förväntas vara ungefär lika många år 2030 som 2020. 20-24 åringar förväntas öka med 18 procentenheter och 25-29 med 10 procentenheter.

Källa: Tyresö kommuns befolkningsprognos

7 Arbetslösheten i Tyresö kommun

Arbetslösheten bland 16-64 åringar i kommunen var 5,3 procent i oktober 2021. Det är den totala arbetslösheten med både öppet arbetslösa och personer i arbetsmarknadsåtgärder. Bland ungdomar var den totala arbetslösheten 7,8 procent och bland utrikesfödda var det 12,2 procent i oktober 2021. Öppet arbetslösa i oktober var 2,9 procent i åldersgruppen 16-64 år. Bland ungdomar 18-24 år var öppet arbetslösheten 3,3 procent och bland utrikesfödda var öppet arbetslösheten 6,2 procent. Arbetslösheten är lägre i Tyresö kommun i jämförelse med riket och Stockholms län. Den totala arbetslösheten med både öppet arbetslösa och personer i arbetsmarknadsåtgärder var i oktober 2021 6,90 procent i Stockholms län och 7,30 procent i riket.

Källa: Enheten centrum för arbete och integration i Tyresö kommun

I tabellen ovan presenteras den totala arbetslösheten i Tyresö kommun mellan år 2017 och oktober 2021.

7.1 Synpunkter från enhetschef på centrum för arbete och integration

Enligt enhetschefen på enheten centrum för arbete och integration i Tyresö kommun är arbetslösheten relativt låg i kommunen men har ökat något bland ungdomar mellan 16-24 under Coronapandemin. Enhetschefen ser möjligheter att utveckla samverkan kring SYV samt ett behov att öka samverkan med C3L kring vuxna arbetslösa i kommunen. Gällande ungdomar finns det en bra samverkan enligt enhetschefen. Tyresö kommun är den största arbetsgivaren i kommunen och det finns många småföretagare. Det är många smala nischade yrken i Tyresö kommun. I övrigt ser enhetschefen ett behov inom vård- och omsorg, skola och socialt arbete. Prognos från arbetskraftsbarometern stämmer överens även med Tyresö kommun. Enhetschefen ser också ett behov att hitta anpassade utbildningsformer som är mer praktiska för målgruppen med vuxna som inte kan läsa och skriva.

8 Behov inom arbetsmarknaden

Enligt arbetskraftsbarometern 2020 som togs fram av SCB visar att det råder stor brist på många utbildningsgrupper inom vården. Det är störst brist på distriktssköterskor enligt undersökningen.⁷⁰ Det finns även brist på

⁷⁰ Arbetskraftsbarometern 2020- Vilka utbildningar ger jobb, sid. 8. [Stor brist på distriktssköterskor \(scb.se\)](https://www.scb.se/om-scb/publikationer/arbetskraftsbarometern-2020-vilka-utbildningar-gir-jobb)

nyutexaminerade specialsjuksköterskor inom bland annat psykiatrisk vård. Arbetskraftsbarometern visar också att det finns brist på vissa lärare och pedagoger. Bristen finns bland speciallärar- och specialpedagogutbildning. Det finns även brist på grundlärarutbildade med inriktning mot arbete i fritidshem.⁷¹ Andra områden där det finns brist på arbetskraft inom läraryrket är ämneslärare i matematik och naturvetenskap. Arbetskraftsbarometern visar på brist på personal med gymnasial yrkesutbildning. På sikt är anställningsbehovet inom utbildningsområdet teknik och tillverkning stort. Arbetskraftsbarometern visar att arbetsgivare behöver öka anställda civilingenjörer inom energi- och elektronik samt civilingenjörer inom elektronik, datateknik och automation.⁷²

Arbetsförmedlingens rapport ”Yrkesprognoser- en utblick över åren 2020-2026” beskriver konkurrenssituationen inom 15 olika yrkesområden samt några utmaningar inom området kompetensförsörjning. Enligt rapporten finns lägst konkurrens inom data och it, pedagogik samt hälso- och sjukvård. Högst konkurrens finns inom försäljning, inköp och marknadsföring, kultur, media och design samt transport, distribution och lager. Rapporten lyfter också förändringar i arbetsmarknaden och att det ställs högre krav på arbetskraftens kompetensutveckling. Enligt rapporten finns ökade inslag av framförallt automatisering och digitalisering. Det ställer nya och mer omfattande krav på avancerad digital kompetens.⁷³

Inom data och it har efterfrågan på arbetskraft varit hög under många år och fortsätter att öka. Anledning till det är den snabba digitaliseringstakten i samhället. Rapporten visar också att det samtidigt inte utbildas tillräckligt många för att möta upp det ökande behovet. Arbetsförmedlingens bedömning är att det är mycket liten konkurrens om jobben både på ett och fem års sikt inom yrkesområdet.⁷⁴

Inom pedagogik bedömer arbetsförmedlingen att efterfrågan på arbetskraft kommer att öka till följd av stigande elevunderlag samt en utbyggnad av yrkeshögskola och vuxenutbildning. Arbetsförmedlingens bedömning är att det är mycket liten konkurrens om jobben på ett och fem års sikt inom yrkesområdet.⁷⁵

Inom hälso- och sjukvård finns en ökad efterfrågan som följd av växande befolkningen och fler äldre. Arbetsförmedlingens bedömning är att det

⁷¹ Arbetskraftsbarometern 2020- Vilka utbildningar ger jobb, sid. 8. [Stor brist på distriktsköterskor \(scb.se\)](#)

⁷² Arbetskraftsbarometern 2020- Vilka utbildningar ger jobb, sid. 8. [Stor brist på distriktsköterskor \(scb.se\)](#)

⁷³ Yrkesprognoser- en utblick över åren 2022 och 2026, sid. 4.

⁷⁴ Yrkesprognoser- en utblick över åren 2022 och 2026, sid. 8.

⁷⁵ Yrkesprognoser- en utblick över åren 2022 och 2026, sid. 10.

kommer vara mycket liten konkurrens om jobben inom yrkesområdet både på ett och fem års sikt.⁷⁶

Inom socialt arbete finns en ökad efterfrågan på arbetskraft inom majoriteten av yrkena till följd av den fortsatta demografiska utvecklingen med en ökande andel äldre och yngre. Arbetsförmedlingens bedömning är att det kommer vara liten konkurrens om jobben på ett och fem års sikt.⁷⁷

Arbetsförmedlingens rapport lyfter också utmaningar som finns inom kompetensutvecklingen. Enligt rapporten kommer den grundläggande digitala kompetensen eftertraktas mest hos arbetsgivarna. Arbetsförmedlingen påpekar också studie- och yrkesvägledningens roll eftersom utbildningsplatserna till flera yrkesområden med goda arbetsmöjligheter står tomma.⁷⁸ I rapporten påpekas också att den ekonomiska tillväxten i Sverige påverkas av att arbetsgivare inte får tag på arbetskraft med efterfrågade kompetenser.⁷⁹ Även arbetsgivarna har ett stort ansvar för kompetensförsörjningen eftersom det kan vara svårt för anställda att hitta tid och ekonomiska medel för kompetensutveckling. Det är enligt rapporten viktigt att det skapas förutsättningar för livslångt lärande och kontinuerlig kompetensutveckling på arbetsplatser.⁸⁰

9 Omvärldsbevakning

En omvärldsbevakning har gjorts genom intervju med processledare i Storsthlm. Underlag från Storsthlm och rapporter har analyserats. I omvärldsbevakningen ingår också en kortare sammanfattning av vuxenutbildning i övriga kommuner.

9.1 STORSTHLM

Storsthlm är ett förbund som ägs och styrs av de 26 kommunerna i Stockholms län. Arbetet med att skapa en gemensam vuxenutbildningsregion har pågått sedan en gemensam överenskommelse och handlingsplan togs fram under år 2008. Delmålen i överenskommelsen är att säkerställa ett gemensamt utbud, optimera resurser och att stärka kommunernas samverkan i kontakt med externa aktörer. Uppdraget ges av Storsthlms styrelse som utsett en politisk styrgrupp för att strategiskt stötta arbetet med arbetsmarknads och vuxenutbildning. Samverkansarbetet sker sedan i den kommunala rektorsgruppen för vuxenutbildningar som träffas sex gånger per år. Arbetet på vuxenutbildningen skiljer sig från gymnasiet i Storsthlm. Samarbetet på

⁷⁶ Yrkesprognoser- en utblick över åren 2022 och 2026, sid. 9.

⁷⁷ Yrkesprognoser- en utblick över åren 2022 och 2026, sid. 10-11.

⁷⁸ Yrkesprognoser- en utblick över åren 2022 och 2026, sid. 13.

⁷⁹ Yrkesprognoser- en utblick över åren 2022 och 2026, sid. 14.

⁸⁰ Yrkesprognoser- en utblick över åren 2022 och 2026, sid. 15.

vuxenutbildningen handlar mycket om frivillighet och kunskapsspridning. Det finns många överenskommelser men inga bindande avtal. Fördelen med arbetet inom vuxenutbildningen är att rektorerna vill göra det som de gemensamt kommer överens om. Nackdelen är att det inte finns en samordning enligt processledaren i Storsthlm. En överenskommelse som är igång är överenskommelse om interkommunal ersättning. Det finns ett heltäckande kursutbud i Stockholms regionen. Enligt Storsthlm finns det en liten efterfrågan inom yrkesutbildningar. Ett problem inom yrkesutbildningar är att det är låg efterfrågan och att kurserna inte blir fulla. Det leder till att kurserna inte erbjuds. Enligt processledaren hade det varit bra om kommunerna samverkade mer för att kunna erbjuda kurserna.

Den 16 november 2021 träffades politiker och kommunala huvudmän i en regional dialog för att diskutera om vuxenutbildningen. Det som är aktuellt inom vuxenutbildningen är att kunna erbjuda ett enhetligt och kvalitetssäkrat utbildningsutbud i hela länet. Enligt diskussionerna krävs det en ny överenskommelse, gemensamma strategier och processer samt tät samverkan inom olika kommunkluster. Det som kan samverkas är upphandlingar, utbud, budgetering, planering och dimensionering.⁸¹

9.1.1 Aktuellt från Storsthlm och rektorsgruppens sammanträden

Under mötet i december 2021 diskuterade rektorerna en del gemensamma frågor. En fråga som var aktuell var det regionala kompetensförsörjningsarbetet. Ett ESF-projekt som har pågått i tre år fram till mars 2021 är kompetensarena Stockholm (KAS). Projektet handlade om yrkesvuxenutbildning och Arbetsförmedlingens arbetsmarknadsutbildningar, för att skala upp. Projektet syftar till att samordna olika organisationers kompetensförsörjningsarbete som nu är en del av ingående organisationers ”linjearbete”. Det är en samverkansmodell där ingående organisationer ingår frivilligt och konsensusbeslut är de enda beslut som fattas. Det är bland annat Storsthlm, Stockholms stad, Region Stockholm och andra myndigheter och akademier.

Några exempel på pågående insatser i KAS är teknikcollege, vidareutveckling av branschspecifika regionala kompetensråd, samråd med kommuner inför statsbidragsansökan yrkesvuxenutbildning och samordning av ESF. De utmaningar som finns och där det behövs nya insatser är växande och växlande kompetensförsörjningsbehoven, strukturella förändringar, personer som står långt från arbetsmarknaden och behov av förbättrad samordning.

En annan fråga som var aktuell under senaste rektorsgruppsmötet var förstudien om digitalt utanförskap som är ett annat ESF-projekt. Syftet med förstudien är att stötta länets kommuner i att minska det digitala utanförskapet

⁸¹ <https://www.storsthlm.se/artiklar/utbildning-arbetsmarknad/2021/tatare-samverkan-och-kommunkluster-viktig-forutsattning-for-framtidens-vuxenutbildning/>

genom att genomföra en kartläggning och analys samt att ge konkreta förslag på hur det digitala utanförskapet kan minskas.

Målgrupp i förstudien är personer som de digitala välfärdstjänsterna riktar sig till och som inte kan använda sig av tjänsterna. Personer som står långt från arbetsmarknaden och erhåller olika typer av ersättningar. Förstudien visar att fem procent av Sveriges befolkning är icke-digitala. Av de icke-digitala är 18 procent utrikesfödda. Långtidsarbetslösa är mer icke-digitala utanför än utrikesfödda. 20 procent av alla med funktionsvariation saknar tillgång till internet och 23 procent av de unga med funktionsvariation saknar smartphone.

9.1.2 En modell för kvalitet inom yrkesvux i Stockholms län

En rapport som togs fram av Storsthlm är en gemensam modell för kvalitet inom yrkesvuxenutbildning i Stockholms län. Arbetet med en gemensam modell för kvalitet inom yrkesvux är vilande. I rapporten beskrivs olika exempel på att mäta kvalitet inom yrkesvux. Det påpekas att det finns svårigheter med att mäta kvalitet inom utbildning i allmänhet och inom yrkesvux. I rapporten påpekas även svårigheter inom kompetensförsörjningsområdet som länet hade innan pandemins utbrott. I väldigt många fall är dessa utmaningar kopplade till yrkesvux. Enligt rapporten har det i dialog med branscher och arbetsgivare framkommit att vuxenutbildningens yrkesutbildningar i vissa fall inte håller måttet och att arbetsgivare efter genomgången utbildning inte kan lita på att en utbildad elev har de kvalifikationer branschen förväntar sig. Det skulle enligt rapporten vara en stor fördel om det fanns en kvalitetsmodell som tillämpades av utbildningsanordnare och som branschen hade förtroende för. I syfte att yrkesvuxenutbildningarnas legitimitet skulle växa och en del av kompetensförsörjningsproblematiken kunna undanröjas.⁸²

Vidare beskrivs det i rapporten att det finns svårigheter med att utvärdera kvaliteten på ett säkert sätt och att kvalitet är ett flyktigt begrepp. Det är huvudmannen som är ansvarig för kvaliteten inom utbildningen. Betyg anses i rapporten inte vara ett tillräckligt bra mått. Det beror på olika orsaker, bland annat att innehåll av kurser kan variera i yrkespaketen hos olika utbildningsanordnare. En annan orsak är att det förekommer fall där betyginflation gjort att betygen inte riktigt motsvarar kunskaperna de ska spegla.⁸³

En annan modell är anställningsbarhet. Att använda anställningsbarhet som ett mått på vilken kvalitet en utbildning håller kan vara komplicerat. Det är bland annat svårt att avgöra vilken form av anställning samt frågan om halvtid/deltid som ska räknas för att anses som anställningsbar som mått.⁸⁴

⁸² En modell för kvalitet inom yrkesvux i Stockholms län, sid. 2.

⁸³ En modell för kvalitet inom yrkesvux i Stockholms län, sid. 4.

⁸⁴ En modell för kvalitet inom yrkesvux i Stockholms län, sid. 6.

I rapporten presenteras olika mått och metoder med fördelar och nackdelar som förslag till en gemensam modell. De metoderna är upplevd anställningsbarhet, faktiskt anställningsbarhet, validering mot branschens modeller och användande av utbildningsanordnare kopplade till branschen.⁸⁵

10 Enkätundersökning från Sweco och Storsthlm

I ett samarbete med Storsthlm skickas en enkät ut till elever inom vuxenutbildningen för att undersöka vad eleverna tycker om sin utbildning och skola. År 2020 och 2021 valde C3L att inte genomföra enkäten på grund av pandemin. Det var flera andra kommuner som inte deltog. Det var bland annat Stockholms stad som deltog tillsammans med några andra kommuner. Eftersom Tyresö kommun inte deltog har enbart delar av enkäten analyserats. Svarsfrekvensen för länet var totalt 59 procent år 2020 och 51 procent år 2021 i enkäten för grundläggande och gymnasial utbildning. Enkäterna från 2020 och 2021 avseende grundläggande och gymnasial utbildning visar att cirka 70 procent är kvinnor och cirka 30 procent är män som svarat på enkäten båda åren. Majoriteten är mellan 20-35 år. Det är framförallt elever som studerat inom teoretiska kurser på gymnasial nivå och yrkeskurser på gymnasial nivå. Majoriteten av eleverna har annat modersmål än svenska. 57 procent av eleverna som svarat på enkäten både 2020 och 2021 svarar att de kombinerar studierna med arbete. I övrigt svarade majoriteten av eleverna att de har en gymnasieutbildning eller utbildning på universitet, högskola eller yrkeshögskola sedan tidigare. Enkäten ger bland annat en bild över målgruppen inom vuxenutbildningen.

Inom SFI var svarsfrekvensen för länet 64 procent 2020 och 2021. Även i denna enkät valde Tyresö kommun att inte delta på grund av pandemin. Undersökningen visar att majoriteten av eleverna som svarat på enkäten är kvinnor med 65 procent. Åldersgruppen är mellan 25-50 år. Majoriteten studerar inom SFI och några inom SFX. Inom SFX har majoriteten svarat att de studerar svenska för medicinsk personal och svenska för pedagoger. Under 2021 var det färre som svarat att de studerar svenska för IT-programmerare i jämförelse med år 2020. Det var en minskning med sex procentenheter, 2020 var det tio procent och 2021 var det fyra procent. Det var en viss ökning på de som svarat att de studerar svenska för jurister, ekonomer och samhällsvetare, från sju procent år 2020 till 15 procent år 2021. Majoriteten studerar SFI på förmiddagen och har bott i Sverige ett till fem år. Många av de som svarat på enkäten svarar att de inte kombinerar studierna med annat.

Enkäterna visar att målgruppen inom vuxenutbildningen är en majoritet av kvinnor mellan 20-35 år, samt att många kombinerar studierna med annat. Detta stämmer även överens med målgruppen på C3L enligt rektor på C3L.

⁸⁵ En modell för kvalitet inom yrkesvux i Stockholms län, sid. 7-11.

Befolkningsprognosen för Tyresö kommun visar att det kommer ske en viss ökning av vuxna i åldern som kan vara målgrupp för vuxenutbildning.

11 Möjligheter till utveckling inom befintligt kursutbud

C3L bedriver idag vuxenutbildning som erbjuder ett brett kursutbud. Ett utvecklingsarbete pågår ständigt på C3L för att motsvara utbudet efter behov och efterfrågan i kommunen och regionen. Det finns möjligheter för att utveckla utbudet ytterligare och för att säkerställa att lagar och regler uppfylls.

11.1 Det systematiska kvalitetsarbetet

I utredningen har det visat sig finnas utvecklingsområden i det systematiska kvalitetsarbetet. För att kunna utveckla det befintliga utbudet och kunna behålla kvalitet i utbildning även på längre sikt för att konkurrera med andra aktörer kan det systematiska kvalitetsarbetet vara en framgångsfaktor. Det kan behövas utvecklas en enhetlig modell inom C3L för att mäta kvalitén på utbildningarna. Möjligheter finns att strukturera och utveckla det befintliga systematiska kvalitetsarbetet. C3L kan också utveckla det systematiska kvalitetsarbetet genom samverkan med övriga kommuner i klustret i de utbildningarna som kommunerna söker statsbidrag för. I övrigt kan framtagande av statistik utvecklas och effektiviseras. Det finns möjligheter att utveckla arbetet för att se över hur kvalitén är på distansundervisningar på C3L. I övrigt kan det finnas möjligheter att kontinuerligt utreda behovet och efterfrågan genom att skicka ut egna enkäter till elever på Tyresö kommun.

11.2 Lagkrav och omvärldsbevakning

C3L kan behöva anpassa utbildningar efter nya lagkrav. Det är därför viktigt att verksamheten fortsätter att göra omvärldsbevakningar genom rektorsgruppsmöten i Storsthlm och klustret, men även följer propositioner och liknande förarbeten från regeringen. C3L följer lagar och regler och anpassar utbildningarna efter nya krav. Det finns möjligheter att se över och utveckla utbudet i enlighet med kravet på flexibilitet och kontinuerlig utbildning. C3L har under senaste åren utvecklat möjligheter till fler kursstarter och minskat på sommaruppehållet. Skolledningen kan fortsätta se över ytterligare möjligheter för att erbjuda utbildning kontinuerligt och flexibelt under hela året. För att utveckla utbudet och även göra det på längre sikt kan det vara bra att erbjuda utbildningar med flera kursstarter om det finns behov och efterfrågan. Skolledningen kan behöva fundera på hur de ska organisera verksamheten för att leva upp till kravet på att vuxenutbildningen ska bedriva utbildning kontinuerligt under hela året.

11.3 Studietakt

C3L har även utvecklat utbudet på de fristående kurserna genom att ge möjligheten att studera utbildningar på 10 veckor istället för 20. Ett utvecklingsområde kan vara att se över möjligheterna att fortsätta med att se över studietakten i den enskilda utbildningarna. Elevperspektivet bör beaktas i det arbetet. Studietakten kan också påverka konkurrensen eller samarbetet med övriga aktörer. C3L har ett pågående arbete med kommuner i klustret och även Storsthlm att erbjuda kursstarter under samma datum. Inom SFI kan C3L fortsätta se över möjligheterna att utvecklas samt se över om det finns utvecklingsmöjligheter för att eleverna ska få betyg i kortare studietid. En omvärldsbevakning kan behövas för att behålla kvalitén även på längre sikt.

11.4 Samverkan

Skolledningen kan behöva fortsätta samverka med aktörer i kommunen och externt för att följa efterfrågan och behov av utbildningar av Tyresö kommuns medborgare. Tyresö gymnasium startar vård- och omsorgsprogrammet och andra program som kan ge förutsättningar för att utöka samverkan mellan C3L och Tyresö gymnasium. Skolledningen kan utreda vilka möjligheter som finns för samverkan med högskolor och branscher. I övrigt kan samverkan utvecklas ytterligare med enheten för centrum för arbete och integration avseende vuxna arbetslösa i kommunen.

11.5 Kursutbud

Vuxenutbildningens riktning och utveckling till att även bidra till kompetensförsörjningen har gett vuxenutbildningen en annan roll utöver den som redan fanns. För att kunna erbjuda flera kursstarter inom vissa specifika kurser och behålla kvalitén kan C3L på längre sikt se över vad som ska erbjudas i egen regi och vad som kan upphandlas via andra aktörer. Det kan också ge möjligheter att erbjuda fler kombinationsutbildningar och yrkespaket. En kommun är inte skyldig att erbjuda en viss lärarledd undervisningstid i utbildning på grundläggande nivå eller gymnasial nivå. Utbildningen kan helt eller delvis bedriva på distans. C3L har utvecklat utbudet på senaste år till att erbjuda kurser mer på distans. Det kan finnas möjligheter för skolledningen att på sikt se över möjligheter till att utveckla distansstudier via C3L eller upphandling. C3L har ett samarbete med övriga kommuner i klustret i utbildningar som erbjuds genom statsbidrag. Det kan finnas möjligheter till utveckling av kursutbud genom övriga samarbeten som inte omfattas av statsbidrag. C3L kan på sikt se över de möjligheterna.

En annan möjlighet kan vara att se över om C3L kan erbjuda YH-utbildningar. Det kan finnas möjligheter att skapa en röd tråd i utbudet från gymnasiet, yrkespaket på C3L och därefter YH-utbildningar. Det kan exempelvis vara

inom vård- och omsorg men även inom barn- och fritid eller ekonomiutbildningar.

12 Möjligheter till att bidra kompetensförsörjning

Vuxenutbildningens roll i kompetensförsörjningen har blivit viktigare. I förarbeten till lagar och ändringar av vuxenutbildningens uppdrag visar tydliga signaler på att vuxenutbildningen ska utgöra en bas för den nationella och regionala kompetensförsörjningen till arbetslivet. Vuxenutbildningen ska fortsatt ge en grund för elevernas fortsatta utbildning.

C3L erbjuder i dagsläget kombinationsutbildningar, yrkespaket och SFX-utbildningar. Både samhället och arbetslivet utvecklas i snabb takt, det finns därför fördelar med att fortsätta följa utveckling och anpassa utbudet efter behov. C3L kan fortsätta utveckla kombinationsutbildningarna och yrkespaketen som redan erbjuds. För att kunna erbjuda utbildningarna med kvalitet och konkurrera med övriga aktörer även på längre sikt kan det finnas möjligheter att följa upp kvalitén i dessa utbildningar. C3L behöver fortsätta följa utvecklingen och se över möjligheter att utöka utbudet med flera kombinationsutbildningar och yrkespaket för att bidra till kompetensförsörjningen. Enligt arbetskraftsbarometern och arbetsförmedlingens rapport som beskrivs i denna utredning finns det behov inom olika yrkesområden som bör beaktas. Rapporterna visar behov både inom kort sikt på ett år och lång sikt på fem år. Det finns behov inom hälso- och sjukvård, pedagogik, data och it samt socialt arbete. C3L kan se över om det finns möjligheter till kombinationsutbildningar eller yrkespaket inom dessa områden eller andra områden där det finns behov och efterfrågan.

Tyresö kommun är en liten kommun jämfört med många andra kommuner i Stockholm. Befolkningsprognosen visar att invånare kommer att öka med åren. I jämförelse med andra kommuner har C3L ett mycket brett kursutbud.

13 Möjligheter till profilering

C3L har vård- och omsorgsutbildningar och ett arbete för att ingå i vård- och omsorgscollege. Det kan vara naturligt utifrån den kompetens som finns att C3L profilerar sig inom vård- och omsorgsutbildningar. En annan möjlighet kan vara profilering inom barn- och fritidsutbildningar. Enligt rapporter från arbetsförmedlingen och arbeten som pågår inom Storsthlm finns det efterfrågan om en utökad grundläggande digitalkompetens hos arbetsgivare. En möjlig profilering kan vara att ligga i framkant med att utöka fokus på digitalisering i samtliga utbildningar på C3L. Skolledningen på C3L kan behöva se över vilka möjligheter som finns för profilering.

14 Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen bedömer att C3L har ett brett kursutbud för Tyresös medborgare. C3L jobbar ständigt med att utveckla utbudet efter behov och efterfrågan. Det kan vara möjligt att behålla ett brett utbud för medborgarna även om det inte erbjuds i klassrum. Möjligheten kan finnas genom distansstudier. Möjligheter finns att se över om det går att erbjuda några av kärnämnen i klassrum och andra grundläggande och gymnasiala kurser på distans på C3L eller via upphandling. Det kan skapa andra förutsättningar för C3L att erbjuda fler kursstarter inom färre kurser och behålla kvalitén. Förvaltningen ser möjligheter med att utreda frågan vidare med möjligheter att erbjuda YH-utbildningar på sikt. Det kan skapa en fortsättning för Tyresös medborgare som studerar utbildningar på Tyresö gymnasium och C3L. Det kan vara ett alternativ för de som vill specialisera sig men inte vill studera vidare på högskola eller universitet.

Förvaltningen bedömer att det är viktigt att kunna erbjuda utbildning kontinuerligt under hela året och att det därför bör ses över med antal kursstarter och kursstarter inför sommarperioden. Det behöver göras i enlighet med efterfrågan och behov.

I övrigt ser förvaltningen möjligheter att se över längden på utbildningar på SFI. C3L kan se över vilka insatser som behöver sättas in för att kunna korta ner studietiden.

I övrigt ser förvaltningen förbättringsområden i uppföljning av måluppfyllelse, betygsuppfyllelse och genomströmning i de olika utbildningarna. C3L har samverkan med många aktörer både internt och externt som bör fortsätta. Skolledningen bör se över utvecklingsmöjligheter i informationskanaler mellan ledning och lärare eftersom lärare och skolledning har skilda uppfattningar av samverkansarbetet. C3L bör fortsätta arbeta med att utveckla utbildningar efter behov och efterfrågan i branscherna. C3L kan se över på sikt om det finns möjligheter till samverkan med branscherna i andra utbildningar som vård- och omsorgscollege.

15 Möjligheter på kort sikt (ett år)

De möjligheter som finns på kort sikt är att se över möjligheter till utveckling inom det systematiska kvalitetsarbetet för att utveckla befintligt kursutbud. I övrigt finns det på kort sikt möjligheter att se över antal kursstarter och studietakten på befintligt kursutbud. Skolledningen kan se över organisationen för att säkerställa att kontinuerlig utbildning erbjuds under hela året. Samverkan med olika aktörer internt och externt kan utvecklas ytterligare på kort sikt. Tyresö gymnasium startar vård- och omsorgsprogrammet och försäljning- och serviceprogrammet till hösten 2022. Möjliga

samverkansområden kan ses över tillsammans med Tyresö gymnasium. Skolledningen kan fortsätta med utvecklingsarbetet och göra omvärldsbevakningar för att följa förändringar i lagar och anpassa utbildningarna efter nya lagkrav.

16 Möjligheter på lång sikt (fem år)

Det finns möjligheter att utveckla kursutbudet med flera kombinationsutbildningar och yrkespaket för att bidra till kompetensförsörjningen. Det finns även möjligheter med att se över studielängden på kombinationsutbildningar och SFI för att bidra till kompetensförsörjningen. Andra möjligheter på längre sikt är att se över vilka utbildningar som kan och bör erbjudas på distans via upphandling eller C3L och vilka utbildningar som ska erbjudas i klassrum. På lång sikt finns det möjligheter att se över eventuella YH-utbildningar. Samverkansmöjligheter med interna och externa aktörer kan fortsatt utvecklas på lång sikt.

17 Bilaga 1- Kommunernas vuxenutbildning

Storsthlm har sammanställt kommunernas vuxenutbildning utifrån underlag som de har fått från kommunerna. Nedanstående sammanställning bygger på underlag från Storsthlm. Majoriteten av kommunerna har utbildningarna på auktorisation. Några av kommunerna har SFI och grundläggande i egen regi samt några gymnasiala kurser. Utbudet kan ha ändrats med tanke på flexibiliteten som vuxenutbildningar har.

17.1.1 Vux5 kommunerna

Salem

Salem har SFI i egenregi studieväg 2 och 3 klassrum. SFI i auktorisation studieväg 1 samt distans och kväll. Gymnasial vuxenutbildning har kommunen allt i auktorisation i samarbete med vux5. SFI kombination trädgård har kommunen i egen regi vux5 genom Botkyrka kommun. Grundläggande vuxenutbildning har kommunen genom alla kommuner IKE. Komvux särskild utbildning för vuxna har kommunen samarbetsavtal i vux5 och genom Botkyrka.

Södertälje och Nykvarn

Södertälje och Nykvarn har SFI i egen regi. Grundläggande vuxenutbildning i svenska som andraspråk och engelska i egen regi. Övriga ämnen hänvisas till IKE. Gymnasial vuxenutbildning är allt via extern upphandling tillsammans med övriga kommuner i vux5. Yrkesvux vård- och omsorg och barn- och fritid i egen regi tillsammans med en kockutbildning. Allt annat är externt upphandlat tillsammans med vux5. För särskild utbildning för vuxna finns ett samverkansavtal med Botkyrka.

Botkyrka

Botkyrka har SFI studieväg 1 och 2 samt studieväg 3 distans i egen regi. SFI studieväg 3 är upphandlat inom vux5 auktorisationsavtal. Grundläggande vuxenutbildning i svenska som andraspråk, matematik och samhällsvetenskap har kommunen i egen regi. Särskild utbildning för vuxna har kommunen i egen regi. Gymnasial vuxenutbildning är upphandlat inom vux5 auktorisationsavtal. Kombinationsutbildning park och trädgård bedrivs i samarbete med Skillebyholm. Botkyrka språk utbildar och Skillebyholm ansvarar för de gymnasiala kurserna i trädgårdsämnena.

Huddinge

Huddinge har grundläggande vuxenutbildning i egen regi. SFI på auktorisation förutom SFI hörsel som är i egen regi. Gymnasial vuxenutbildning, yrkesvux och särskild utbildning för vuxna på en auktorisation.

KCNO

Kunskapscentrum nordost (KCNO) har allt på auktorisation. KCNO är en samverkan mellan kommunerna Danderyd, Täby, Vallentuna, Vaxholm och Österåker.

17.1.2 Vux Norrort kommunerna

Sigtuna

Sigtuna har samma auktorisationsavtal som Sollentuna, KCNO, Solna, Väsby och Lidingö. Sigtuna är leverantör för SFI och grundläggande SVA. De spelar på samma villkor som de privata aktörerna och det är kundval på samma sätt. KSSU i egen regi.

Solna

Solna har allt på auktorisation. Särskild utbildning för vuxna via IKE.

Sollentuna

Sollentuna har auktorisationsavtal inom Vux Norrort. All verksamhet köps in via Vux Norrort förutom Lärvox där kommunen har avtal med Sigtuna kommun.

Upplands-Väsby

Upplands-Väsby har auktorisationsavtal inom Vux Norrort. All verksamhet köps in via Vux Norrort förutom Lärvox.

Lidingö

Lidingö har auktorisation på SFI och vuxenutbildning via Vux Norrort. Särskild utbildning för vuxna är i egen regi.

17.1.3 Vux6 kommunerna

Norrtälje

Norrtälje har auktorisationsavtal och liknande villkor som Sundbyberg och Upplands-Bro. Kommunen har SFI, grundläggande, gymnasiala, yrkesvux både i egen regi och extern regi, allt i auktorisation.

Järfälla

Järfälla har fram till och med 30 juni 2022 lärlux, SFI, SVA grund, gymnasiala kurser i SVA 1-3, engelska 5-6 samt vård- och omsorg och barn- och fritid i egen regi. Specifika gymnasiala kurser i upphandlad regi och resten IKE. Från juli 2022 kommer allt vara på auktorisation förutom lärvux, SFI, svenska och SVA grund, svenska och SVA 1-3.

17.1.4 Övriga kommuner

Värmdö

Värmdö har allt på auktorisation. Skolan Komvux Värmdö är också auktoriserad utbildningsanordnare i Värmdö kommun.

Nacka

Nacka har vuxenutbildning för SFI, grundläggande och gymnasial på auktorisation. Särskild utbildning på grundläggande och gymnasial nivå är via IKE

Stockholm

Stockholm har SFI, grundläggande och gymnasiala kurser både eget och på entreprenad. Yrkeskurser är på entreprenad men vård- och omsorg och barn- och fritid i egen regi. Restaurang och fordon har kommunen i egen regi. KSSU och LOU i egen regi. Kommunen samarbetar med Nacka och Värmdö i statsbidragsansökningar.

Ekerö

Ekerö har upphandlat distans på gymnasial nivå med NTI-skolan. Auktorisation för klassrumsundervisning på gymnasial nivå. Övrigt på IKE.

Sundbyberg

Sundbyberg upphandlar genom auktorisation och har även egen regi. Kommunen upphandlar inom alla delar, även inom de delar som finns i egen regi som därigenom är konkurrensutsatt. Undantaget är särskild utbildning för vuxna som erbjuds via ett samverkansavtal med Stockholm.

Upplands-Bro

Upplands- Bro har kombination egen regi och auktorisation. Auktorisation baserad på Sundbyberg och Norrtäljes villkor. Det som är på egen regi är SFI, grundläggande nivå och gymnasial nivå i engelska, svenska, svenska som andraspråk och matematik, vård- och omsorg, yrkesförare. Det som är externt är yrkesvux och några distanskurser.

Haninge

Haninge har SFI i egen regi och IKE. Grundläggande och gymnasial nivå i egen regi men även upphandlat via NTI distans och IKE. Lärsvux i egen regi IKE.